

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1900—
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Smernice naše zunanje politike

Cilji naše države obstoje, kakor je poudarjal predsednik vlade dr. Milan Stojadinovič v svojem govoru o zunanji politiki vlade v narodni skupščini preteklo sredo, v ohranitvi mednarodnega miru in naših drago plačanih mej. V to svrhu je vlada sprejela in omogočila vsako mednarodno akcijo in sodelovanje, ki skuša ohraniti mir in urediti razmere v Evropi. Jugoslavija je lani nadaljevala ter nadaljuje svoje sodelovanje v Zvezi narodov, kajpada v okviru njene omejene aktivnosti, ki ji jo dopuščajo sedanje politične razmere, pri čemer se je vlada trudila, da ohrani z vsemi velikimi državami Evrope dobre in prijateljske odnose. S Francijo nas družijo zveza neizpremenjenega prijateljstva, ki je dobila v oktobru 1937 novo oporo s podaljšanjem leta 1927 sklenjene prijateljske pogodbe med Francijo in Jugoslavijo za nadaljnjih pet let. Naši odnosi z Anglijo, ki jim je sedanja vlada vedno posvečala pozornost, so prav tako dobri in prisrčni. Mala Zveza (naša država, Čehoslovaška in Romunija) je bila tudi to leto pozitivna točka v bilanci naših miroljubnih prizadevanj. Z obema našima zaveznikoma smo bili v stalnih stikih in v prijateljski izmenjavi misli. Druga pokrajinska zveza, ki ji pripada naša država Balkanska zveza (naša država, Romunija, Grčija in Turčija), je lani razvila uspešno delovanje za utrditev dobrih odnosov med posameznimi državami in za miren razvoj razmer na Balkanu.

Odnosaji z Nemčijo se razvijajo v smislu čedalje živahnejšega in globljega medsebojnega razumevanja in spoštovanja. Z Italijo je prišlo 25. marca 1937 do sklenitve pogodbe in gospodarskega dogovora. Ta pogodba pomenja likvidacijo preteklosti in začetek nove dobe v odnosajih med Italijo in našo državo, ki je že dosežaj obrodila dobre sadove in opravičuje najlepša upanja. Odnosaji s sosedno in bratsko Bolgarijo so se razvijali v duhu pogodbe večnega prijateljstva z dne 24. januarja 1937. Z vsemi drugimi sosednimi državami se naši odnosi razvijajo ugodno, ostajajoč v mejah korektnosti in poštene sosesčine. Posebno pozornost je vlada tudi posvečala turgovinski politiki. Jugoslovanskemu izvozu so sedaj odprta vsa tržišča sveta. Jugoslavija ni več obdana s sovražniki. Nikjer in nikoli pa niso bile sprejete kakršnekoli obveze, ki bi bile v nasprotju z našimi prejšnjimi obvezami. Našo državo prištevajo po pravici med glavne činiteljice miru in obstoječega reda na Balkanu in v vsej južno-vzhodni Evropi. Pomembnim in ugodnim uspehom naše zunanje politike ni mogoče oporekati.

Hitler priključil Avstrijo Nemčiji

V nedeljo, 13. marca, je bilo razglašeno po radiu, da je narodno-socialistična vlada na Dunaju sklenila priključitev Avstrije Nemčiji. V nedeljo, 10. aprila, bo svobodno in tajno ljudsko glasovanje vseh moških in ženskih avstrijskih državljanov o združitvi Avstrije z Nemčijo. Pri ljud-

skem glasovanju odloča večina glasov. Zgoraj objavljeni zakon stopi v veljavo z dnevom objave. Mesto odstopivšega zveznega predsednika Miklasa bo začasni predsednik kancler Seiss-Inquart, dokler ne prevzame teh poslov Adolf Hitler.

Otvoritev važne nove ceste

Maribor in Slovenske gorice dobijo letošnjo pomlad zelo važno novo cestno zvezo. Okrajni cestni odbor dogradi cesto Maribor—Sv. Peter—Ložane—Slovenske gorice in bo na ta način pot iz Maribora v Slovenske gorice krajša za okoli 5 km. Domačini so ustanovili pripravljalni odbor in sedaj se vršijo velike priprave za blagoslovitev in otvoritev, ki bo 8. maja popoldne. Na slavnost so povabljeni zastopniki oblasti in sam g. ban dr. Marko Natlačen je pismeno sporočil, da se bo osebno udeležil te lepe slavnosti v Slov. goricah. Knezoškofa g. dr. Ivana Jožefa Tomažiča bo zastopal g. stolni prošt dr. Vraber, ki bo izvršil slovesno blagoslovitev ceste.

Pri Turški kapeli vrh hriba, od koder je eden najlepših razgledov po Slovenskih goricah in na Pohorje ter Kozjak in na Dravsko polje, bo ob dveh popoldne slovesen sprejem gostov in na to večernice na prostem. Sodelovala bo domača godba in pevski zbor. Po večernicah bo blagoslovitev ceste in g. ban bo proglasil cesto za otvoreno. Nato se bo vršil ogled ceste po zastopnikih oblasti in odposlancih. Pri posestniku g. Bregantu tik kapelice bo nato domača slovesnost, na katero so povabljeni poleg zastopnikov oblasti člani okrajnega odbora, okoliški župani ter vsi sotrudniki, ki so pripomogli, da se je to lepo delo izvršilo.

Slovesnosti se bo udeležilo tudi mnogo občinstva iz Maribora in okolice.

„Kmetški list“ in podpora

Naslovili smo že dvakrat na »Kmetški list« vprašanje o podpori. Vsebina prvega vprašanja je bila, ali in koliko podpore je dobil ta list od »Kmetijske družbe«. V olajšanje odgovora smo svoje drugo vprašanje oprli na konkretne podatke. »Kmetški list« pa ne zmore stvarnega odgovora,

marveč se izmika in umika v zadeve, ki se njega ne tičejo in ki niso niti v najmanjši zvezi z vprašanjem o njegovi podpori. Toda tudi ta odgovor bo služil našemu kmečkemu ljudstvu kot potrdilo za pravilno sodbo, ki si jo je ustvarilo o listu in o tistih, ki stoje za njim.

Nova levičarska vlada v Franciji

Vodja socialistov Leon Blum je v nedeljo, 13. marca, zvečer sestavil novo vlado, ki je slična prvi Blumovi vladi po volitvah maja 1936. Iz nove vlade je izpadel zunanji minister Delbos in je prevzel to mesto Paul Boncour. Blum je ministrski

predsednik in finančni minister. V novi vladi je pet bivših predsednikov, štirje senatorji in 30 poslancev. Ministrov je 23, državnih podtajnikov 13. Po strankarski pripadnosti so v Blumovi vladi sami pristaši raznih levičarskih skupin.

Stalin strelja in bo še streljal

Poročali smo, da se je vršil zadnje dni v Moskvi proces proti 21 vodilnim komunistom. Za obravnavo se je zanimal ves svet in so ob tej priliki naslavljali protestne brzojavke na Stalina voditelji komunistov iz drugih držav. Kljub vsem ugovorom je zahteval državni pravdnik na Stalinovo povelje Višinski smrtno kazen za vse obtožence, izvzemši dva. Sodišče je 13. marca obsodilo 18 obtožencev na smrt, dr. Pletnjajeva na 27 let, Rakovskega na 25 let in Bezsonova pa na 15 let

ječe. — Iz Varšave so potrdili vest, da je dal Stalin zapreti vrhovnega poveljnika rdeče armade na Daljnem vzhodu Blücherja in poveljnika moskovske posadke Budjenija. Slednji se je proslavil kot konjeniški general, ki je končal zmagovito državljansko vojno proti carskim generalom. Oba najvišja in najbolj zaslužna sovjetska generala bosta prišla pred najvišje sodišče radi veleizdaje in vohunstva.

Nemci zasedli Avstrijo

Delavstvo za dr. Schuschnigga

Nastopi hitlerjancev na Štajerskem, Koroškem in v Linzu so povzročali kanclerju dr. Schuschniggu precej skrbi. Ker se je postavil kancler neustrašeno za svobodno ter neodvisno Avstrijo s sodelovanjem in pomočjo domovinske fronte, so začeli narodni socialisti siliti z vsemi močmi v to organizacijo in je že bila borba med posameznimi skupinami domovinske fronte precej kočljiva. Hitlerjanci so se hoteli polastiti vodstva domovinske fronte. Kot protiutež proti takemu stremljenju hitlerjancev se je naslonil dr. Schuschnigg na delavstvo, ki mu je zagotovo pomagalo, ako mu bo dala vlada obširne samouprave, vrnila delavcem one zgradbe, ki so jim bile radi ponesrečenega prevratnega poskusa odvzete pred petimi leti, in ustanovila sodišče, ki bo zastopalo delavske koristi. Ker je Schuschnigg pristal na delavske zahteve, ki se tičejo socialnih zadev, so se delavci oklenili njegovega programa proti stremljenju narodnih socialistov, ki so siliti pod prusko čelado.

Kancler se odloči za ljudsko glasovanje

Kakor hitro je videl dr. Schuschnigg za seboj sklenjene vrste vseh trezno mislečih in za samostojno Avstrijo stremečih ter povrh še ojačene z delavstvom, se je odločil za ljudsko glasovanje, ki bi se naj vršilo 13. marca pod geslom: Za ali proti neodvisni Avstriji.

Nenaden preokret — nemške zahteve

Poraznega izida plebiscita za hitlerjance v Avstriji in v Nemčiji so se nacionalisti v naprej tako ustrašili, da so ga onemogočili z grožnjami in nasiljem. Že dne 10. marca zvečer se je nenadoma pripeljal iz Berlina na Dunaj v aeroplanu bivši nemški poslanik na Dunaju von Papen. Zjutraj 11. marca se je posvetoval Papen z avstrijskim hitlerjanskim notranjim ministrom Inquartom in s kanclerjem. Opoldne se je Papen v letalu vrnil v Berlin.

Koj za tem je bil na Dunaju drugi Hitlerjev odposlanec, ki je sporočil zbranim članom avstrijske vlade te zahteve:

1. Odgoditev ljudskega glasovanja za nedoločen čas.

2. Takojšen odstop kanclerja Schuschnigga.

3. Imenovanje novega kanclerja in nove vlade. V novi vladi morajo biti osebe, ki jih bo določila nemška vlada.

Ako Avstrija teh zahtev takoj ne izpolni, bo vkorakala nemška vojska in prevzela vso oblast!

Plebiscit odgoden — Kancler Schuschnigg odstopil

Po pregledu nemških zahtev je imela avstrijska vlada sejo, na kateri se je kancler odločil, da pristane na začasno odgodev plebiscita za 14 dni.

Schuschnigg je obvestil o nemškem ultimatu italijansko vlado, od katere je najbrž prejel odgovor, da bo Italija posredovala med Nemčijo in Avstrijo.

Spričo največje nevarnosti je Schuschnigg 11. marca zvečer ob osmih podal ostavko in se je poslovil po radiu z željo: Naj po njegovem odhodu čuva Bog Avstrijo!

Koj po odstopu dr. Schuschnigga je izjavil notranji minister Inquart, da je po

odstopu kanclerja odgovoren on za red in mir v državi. Iz te izjave je bilo v petek zvečer posneti, da je že novi kancler po Hitlerjevi želji Seiss-Inquart. Nova vlada je bila razglašena v soboto zjutraj in je sestavljena iz samih narodnih socialistov.

Nemci zasedli Avstrijo

V soboto, 12. marca, zjutraj so vkorakale nemške čete in so zasedle vsa važnejša avstrijska mesta. Nemci so prišli na dogovorjeno povabilo novega kanclerja Seiss-Inquarta, ki jih je pozval, da čuvajo red in preprečijo krvoprelitje.

Avstrijski hitlerjanci so nemško vojaštvo burno in navdušeno pozdravljali.

V soboto dopoldne so prevzemali narodni socialisti oblast po Avstriji. Imenovani so povsod novi deželni glavarji, novi policijski predstojniki in novi župani.

V noči na nedeljo je prišel na Dunaj vrhovni šef nemške tajne policije in poveljnik SS oddelkov (Schutzstaffeln = obrambni oddelki) Himmler z vsem svojim štabom in je prevzel vodstvo policijske službe, ter vodja berlinskih napadalnih oddelkov Meissner. V soboto so hitlerjevci zasedli policijske postaje po vsej Avstriji. Po Dunaju in drugih večjih mestih so za-

čelo takoj patrolirati hitlerjevske skupine, ki so se lotile hišnih preiskav in so pričele z aretacijami.

Hitler izdal proglas in bil v soboto v Linzu

V soboto dopoldne so prinesle vse radiopostaje Hitlerjev proglas, v katerem je razložil, zakaj se je odločil za zasedbo Avstrije. Hitler je bil v soboto zvečer z vsemi svečanostmi sprejet v Linzu in je prvič govoril na avstrijskih tleh. Nemški kancler je v Braunau na Gornjem Avstrijskem obiskal hišo, v kateri je bil rojen, in grob svojih staršev. Nemški kancler je prenočil v soboto in prebil nedeljo v Linzu ter je obiskal v ponedeljek, 14. marca, Dunaj.

Usoda Miklasa in dr. Schuschnigga

Nova avstrijska hitlerjanska vlada je pozvala državnega predsednika Miklasa, naj odstopi. Če ne bo odstopil prostovoljno, ga bodo odstranili nasilno. Njegovo palačo so zastražili hitlerjevski oddelki. Državni predsednik Miklas se je vdal pritisku in je odstopil 13. marca.

Bivši zvezni kancler dr. Schuschnigg je bil interniran v dvorcu »Belvedere« na Dunaju. Dvorec »Belvedere« so obkrožili narodno-socialistični napadalni oddelki in policija. Nova vlada je dr. Schuschniggu dovolila, da je odpotoval nekam v inozemstvo.

Iz raznih držav

Sprememba vlade na Madžarskem. Madžarska hoče napovedati gospodarsko petletko, za katero je določen izreden kredit ene milijarde pengov. V resnici bo pa odpadlo od te vsote na poljedelske preureditve samo 200.000 pengov, ostalo bo šlo za oborožitev. Za oborožitev pod naslovom petletke izdani denar bo zbran potem posojila. Da bi rodilo to posojilo uspeh, je hotel ministrski predsednik Darany pritegniti v vlado vse one politične skupine, ki so za uporabo zgoraj omenjenega posojila za oboroževalne svrhe. Iz opisanega razloga je Daranyjeva vlada 9. marca odstopila. Regent Horthy je ostavko vlade sprejel in je obenem poveril nalogo za sestavo nove vlade Daranyju. Nova Daranyjeva vlada je bila 10. marca od regenta potrjena. V novi vladi je ostal prejšnji zunanji minister Kanya. Najvažnejša sprememba v novi vladi je poleg podpore stranke malih kmetov vladi imenovanje dosedanjega guvernerja Narodne banke dr. Imredyja za ministra brez listnice. Imredy bo prevzel vlogo finančnega gospodarskega direktorja.

Francoska vlada ljudske fronte v težkem položaju. Na seji ministrskega sveta 8. marca je sporočil francoski ministrski predsednik Chautemps, da bo stopil pred zbornico z zahtevo širokih in dalekosežnih pooblastil za vlado. Predsednik je obrazložil to svojo zahtevo s tem, da je potreben v teku letošnjega leta za narodno obrambo izdatek 15 milijard frankov, poleg tega bo treba še za kritje nujnih državnih potreb dobiti vsoto 20 milijard, česar ni mogoče kriti z rednimi proračunskimi dohodki. Chautemps se je postavil na stališče razpisa notranjega obrambnega posojila v višini 15 milijard. Za ozdravljenje državnih financ bo treba iskati sredstva v inozemstvu. Za izvedbo našte-

tih finančnih načrtov, ki služijo državni obrambi in pospeševanju gospodarstva, bo treba dati desničarjem take ugodnosti, ki bi potolažile kapitaliste. Kakor hitro je iznesel predsednik svoje zahteve po izrednih pooblastilih vladi in glede popuščanja desničarjem, je zadel na hud odpor socialistov in komunistov, ki nočejo ničesar slišati, da bi se vladi, ki izigrava program ljudske fronte, dala tako dalekosežna ter izredna pooblastila.

Kriza francoske vlade. Radi zgoraj omenjenih nepremostljivih težkoč je predsednik francoske vlade podal ostavko. Mandat za sestavo nove vlade je prejel vodja socialistov Leon Blum.

Anglija in Irska sta se le delno pobotali. Pogajanja med samostojno Irsko in Anglijo za sklenitev političnega, obrambnega in trgovinskega sporazuma so končala dne 8. marca v Londonu z delnim uspehom. Med obema državama bo sklenjena trgovinska in finančna pogodba, ki bo uredila izvrševanje plačilnih obveznosti med Angleško in Irsko. Angleški državniki se pa niso hoteli vdati irski zahtevi, da bi pred omenjenim delnim porazumom razpravljali o združitvi severne Irske (protestantske pokrajine Ulster) z ostalo svobodno in samostojno Irsko. To združitve so postavili Irci kot pogoj za nadaljnja pogajanja. Potek razgovorov je dokazal, da Angleži nikakor niso pripravljeni, da bi takoj pristali na to temeljno zahtevo Irske. Pač pa so prejeli zastopniki Irske zagotovilo, da bo Anglija za združitve vseh Ircev, ako sklene Irska z Anglijo poleg trgovske in finančne pogodbe še pogodbo o enotni ureditvi državne brambe.

Pogajanja za zvezo petih držav. Poročali smo že, da se je postavil angleški ministrski predsednik Chamberlain na stališče, da se je treba pogoditi z Nemčijo ter

Italijo in so Angleži že pričeli pogajanja. Zgledu Anglije bi naj sledila tudi Francija. Kakor znano, se je mudil v minulem tednu v Rimu poljski zunanji minister Beck. Poljska hoče, da bi bila s posredovanjem Italije pritegnjena v peterozvezo:

Anglija, Francija, Nemčija, Poljska in Italija. Omenjena peterozveza bi bila najbolj zanesljiv porok evropskega miru, vendar je pot do te zveze dolga in bo treba odstraniti težke ovire z ozirom na prevelike zahteve na vseh straneh.

Novice iz španske državljanske vojne

Napad nacionalistov na 110 km dolgi fronti
Znatno napredovanje ofenzive

Nacionalistične čete so začele 9. marca na 110 km dolgi fronti med Teruelom in Saragosso napad, katerega je pripravilo topništvo in letalci z bombami. Napad pehote skraja ni uspel, ker so zadeli nacionalisti na izredno močan odpor rdečih. Najnovejša nacionalistična ofenziva hoče pretrgati cestne in železniške zveze med Madridom ter Valencijsko in odrezati s prodorom do morja Valencijsko od Katalonije.

Veliki napad nacionalistov med Teruelom in Saragosso je do 11. marca napredoval 35 km proti morju. Severno krilo napadajoče Francove armade je zasedlo pod poveljstvom generala Yagueja po srditih bojih več važnih krajev in med temi mesto Belchito, ki je takega pomena kakor Teruel in je bilo oporišče rdečih. S tem je zaključen prvi del velike ofenzive, ki naj pribori nacionalistom pot do morja, s čemur bo pretrgana zveza med Valencijsko in Barcelono.

Po katoliškem svetu

Radio in katoličani. Čehoslovaški škofje so poslali spomenico ravnateljstvu radia v Pragi. Že leta 1936 so ravnateljstvo obvestili o svojih pritožbah, odnosno o željah glede na radio. Nekaj časa se je ravnateljstvo oziralo na želje katoličanov, kojih tolmač je bil čehoslovaški episkopat, pozneje pa tega ni več hotelo storiti. To je dalo škofom povod, da so v posebni spomenici opozorili ravnateljstvo na to, da je radio last vsega naroda, ne pa samo njegovega liberalnega ali socialistično-komunističnega dela. Čehoslovaški katoličani imajo z ozirom na svojo številnost in državotvornost pravico, da radio tudi njihovim težnjam in zahtevam služi. Zato zahtevajo škofje: 1. Ravnateljstvo naj skrbno pazi na to, da se ne bo v nobeni oddaji našlo kaj takega, kar bi žalilo verski in moralni čut katoličanov. 2. Ravnateljstvo naj po vzoru drugih držav da katoličanom možnost porabe radia vsaj dve uri vsak teden. 3. Škofje zahtevajo po enega svojega zastopnika v upravi radia in tudi v posvetovalnem odboru. Svojo spomenico zaključujejo s temi besedami: »Pričakujemo, da se bodo naše opetovano izražene želje zadovoljile ter da nam ne bo treba, da bi pravice katoličanov morali uveljaviti na drug način.«

Proti preklinjanju so začeli boj tudi na Poljskem. Vzniknila je ta borba v krogu katoliških časnikarjev, ki s tem dokazujejo, da se zavedajo svoje kulturne naloge, ki jo imajo vršiti med poljskim ljudstvom. Časnikarji poudarjajo v številnih člankih, ki jih objavljajo v listih, da se med ljudstvom kletev vedno bolj širi ter da je treba proti njej nastopati in delati. Vlado pozivljajo, naj v tem oziru posreduje italijansko vlado, ki je pred kratkim prepovedala v Italiji javno preklinjanje. Naj se kaj takega stori tudi na Poljskem! Naj se javno preklinjanje kaznuje! Če bi poljski časnikarji prišli v naše kraje, bi se čudili, kako malo stori slovensko časopisje za to, da bi se grda in surova naveda preklinjanja iztrebila iz našega naroda.

Katoliška nedelavnost. O priliki letnega občnega zbora Katoliške mladinske zveze v friburški škofiji (v Švici) je imel škof monsignor Besson v friburški stolni cerkvi pridigo, ki je v njej med drugim to-le poudaril: »Potrebna nam je čista,

resnično hrabra in navdušena mladina. To pa boste vi, ako boste Kristusa nosili v svojih srcih. Ni najhujše zlo sedanjega časa v tem, da se toliko sovražnikov bori zoper Kristusa in njegovo cerkev. Mnogo večje zlo je v tem, da so tisti, ki hočejo biti dobri, nedelavni, mlačni in ravnodušni ter da ne store vsega, kar je v njihovih močeh, da bi Kristus zopet prišel do gospodstva. Če ste s Kristusom zedinjeni, boste posvetili svet. Z delom morate začeti tam, kamor ste postavljeni in kjer morete svoj vpliv izvrševati na poseben način.«

Sveta birma v dekaniji Jarenina. V soboto, 30. aprila, pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah; v nedeljo, 1. maja, pri Sv. Mariji v Jarenini; v ponedeljek, 2. maja, v št. Ilju v Slov. goricah; v torek, 3. maja, pri Spodnji Sv. Kungoti; v sredo, 4. maja, pri Sv. Juriju ob Pesnici; v četrtek, 5. maja, pri Sv. Andreju v Svečini. (Nadaljevanje birmskega sporeda sledi prihodnji mesec.)

Iz drugih taborov

»Resnica v oči bode«: dejstven dokaz za resničnost te prislovice so naši dični JNS-arji. Kot laži-svobodomislecem jim je resnica neljuba, zato jo proglašajo kot laž, svojo laž pa vsiljujejo svojim pristašem za resnico. Te metode JNS in njihovega dravobanskega glasila »Jutra« so dobro znane ter so vsled stalne uporabe izgubile svojo učinkovitost. Zato se je tudi moral ponesrečiti poskus »Jutra« obraniti s to metodo JNS pred očitki, ki z njimi naše ljudstvo obsoja postopanje te stranke v trajanju denarne krize v Sloveniji. Dejstvo je, da ni JNS v začetnem razvoju te krize ničesar storila, da bi njen razmah preprečila, marveč da je demagogija JNS-arskih poslancev, ki so jo uganjali z odlaganjem odplačila kmečkih dolgov in vzburjanjem neopravičenih upov o popolnem črtanju teh dolgov, zadala zaupanju ljudstva v kmečke posojilnice smrten udarec. Dejstvo je tudi, da so JNSarji po svojih glasilih v Sloveniji in po svojih poslancih v Beogradu obsojali in še obsojajo način, kako se je vrnila kmečkim posojilnicam v Sloveniji možnost življenja in delova-

»Tudi v kuhinji je treba imeti čist predpasnik!« — »Saj je bilo v perilu, pa se ne da oprati!« — »Slabo milo umazanije ne izpere nikdar, to si zapomni! Daj si dopovedati in peri vedno le z res dobrim terpentinovim milom Zlatorog, ki s svojo obilno gosto belo peno odpravi vsako še tako trdovratno umazanijo.«

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

Betnava. Prijazen gradiček, ki ga dekleta lavantinske škofije že dobro poznajo, se je nanovo opremil in kliče tokrat dekleta na duhovne vaje, ki bodo od 24. do 28. marca. Začetek v četrtek, 24. marca, ob 19, zaključek 28. marca zjutraj. Oskrbnina stane 80 din (lahko se poravnava deloma v naturalijah). Prijaviti se je treba do dne 21. marca pri domačem g. župniku ali naravnost na naslov: Katehistinje, Betnava pri Mariboru. Dekleta! Najlepša pisanka, ki vam jo morejo letos starši nuditi, bo gotovo to, da vam omogočijo duhovne vaje v postnem času. Poprosite jih za to — in na veselo svidenje!

nja. Ali tako ravnajo pravi prijatelji kmečkega ljudstva? Bi-li bilo tem gospodom ljubše, da bi kmet mesto k svojim posojilnicam se moral zopet zatekati h gotovim oderuhom?!

»Domovina« odobrava načelo: »V krščanske hiše krščansko čtivo!« Pričakovati bi bilo, da bi se ta list ravnal po tem načelu ter ne bi več napadal duhovnikov, ki to načelo po svoji dušno-pastirski dolžnosti proglašajo v cerkvi. In vendar jih napada v pristni svoji JNSarski resnico ljubnosti. Čim večkrat pa bo dohovnike napadal, tem več dokazov bo prinesel za svoje »krščanstvo«. To »krščanstvo« izpričuje »Domovina« zlasti v svojih romanah, kriminalnih in detektivskih povestih, ki dajejo mladini odlično »krščansko« vzgojo. O kakovosti njenega »krščanstva« tudi spričuje dejstvo, da je »Domovina« glasilo JNS, katera je svoje »krščanstvo« sijajno dokumentirala v času borbe zoper konkordat v Jugoslaviji. Na te važne točke je »Domovina« pozabila v svojem slavospevu na svoje »krščanstvo«.

Novice

Osebnosti

Slovinci smo dobili zopet enega senatorja. Z ukazom kr. namestništva je bil imenovan 9. marca za senatorja g. dr. Franc Kulovec, minister v pokoju in glavni tajnik slovenskega dela JRZ. K imenovanju naše častitke!

Smrt našega mladega časnika. V zdravilišču na Golniku je pobrala neizprosna jetika komaj 27 letnega Zdravka Štangl, urednika »Slov. doma« v Ljubljani. Pokojni je bil sin ugledne kmečke družine iz Šmihela pri Pliberku na Koroškem. Njegov oče se je moral po plebiscitu umakniti in se je preselil najprej v Marenberg, nato pa si je kupil posestvo v Šturmovi grabi pri Sv. Ožbaltu ob Dravi, kjer živi še danes. Rajni Zdravko je bil eden naših najboljših smučarjev. Blagemu in nadebudnemu časnika ostani ohranjen časten spomin, njegovim globoko užaloščenim preostalim naše iskreno sožalje!

Duhovniške vesti. Župnija Sv. Peter pri Mariboru je podeljena g. Alojzu Žalar, trboveljskemu kaplanu v Hrastniku. — Postavljena sta bila gg. Jožef Mlaker, kaplan pri Devici Mariji na Prevaljah, za provizorja istotam, in Štefan Lejko, župnik v Dobrovniku, za provizorja istotam. — Nastavljena sta bila gg. minoritska duhovnika p. Marijan Gojkošek za drugega kaplana pri Sv. Trojici v Halozah in p. Andrej Vatovec za drugega kaplana v Žetalah z delokrogom v Ptuj. — Prestavljena sta bila gg. kaplana Franc Križan iz Rajhenburga (I.) v Braslovče in Viktor Ramšak iz Braslovč v Rajhenburg.

Nesreče

Hudi nesreči v Mariboru. V Ehrlichovi tovarni v Dajnkovi ulici je zasulo pri izkopavanju stavbnih temeljev 26 letnega delavca Jožefa Gutmacher, katerega so oddali s hudimi notranjimi poškodbami v bolnišnico. — Na Ruški cesti je bil zaposlen s pleskanjem hiše v prvem nadstropju 22 letni delavec Ivan Jug. Pri delu je omahnil preko ogródja in je priletel z vso silo z glavo na pločnik in obležal v krvi. Nesrečnež si je pri padcu prebil lobanjo in je v noči na 12. marec podlegel poškodbi v strašnih mukah v bolnišnici.

Pod voz. Na 25 letnega voznika Matija Majer se je prevrnil v Počehovi pri Mariboru voz. Majer je dobil hude poškodbe na prsnem košu in je bil prepeljan v nezavestnem stanju v bolnišnico.

Bodite previdni z orožjem! 17 letni ključavničarski vajenec Franc Nachtigall je pregledoval v Hočah pri Mariboru pištolo. Orožje se je sprožilo in naboj je odtrgal fantu na desni roki palec.

Ob nogo nad kolenom. Jožef Zupančič, 51 letni mlinar od Sv. Jurija ob Pesnici, si je poškodoval na povratu proti domu desno nogo. Prišlo je do zastrupljenja krvi in Zupančiču so morali odrezati nogo nad kolenom.

Bik razparal posestnici trebuh in čreva. Pri Sv. Juriju v Slov. goricah se je zgodila zadnje dni huda nesreča. Ko je šla 61 letna posestnica Julijana Ornik mimo hleva, se je zagnal v njo odvezani bik in jo je sunil z vso besnostjo z rogovi v trebuh s tako silo, da ji je na par mestih

raztrgal čreva. V obupnem stanju so prepeljali starejšo kmetico v bolnišnico v Maribor.

Sestrico obstrelil po neprevidnosti. V Policah pri Gornji Radgoni je visela na steni v hiši posestnika Alojza Friedau nabita stara puška. Starši so bili zunaj na polju na delu, doma sta ostala otroka. Desetletni Janez je splezal na peč, snel s stene orožje, slučajno sprožil in naboj je zadal šestletno Lojzko v glavo. Fantek je položil obstreljeno sestrico v posteljo, zaprl hišo in zbežal v preplašenosti v šolo, ne da bi obvestil starše o nesreči. Šele čez nekaj ur sta se vrnila oče in mati in sta spravila otroka, ki bo najbrž ob eno oko, v bolnišnico.

Avto zgorel. Na cesti Slatina-Radenci-Boračeva je uničil ogenj tovorni avto, ki je vozil z Jesenic po radensko slatino. Šoferju Antonu Paaru je zgorelo 4000 din, katere je imel s seboj za nakup kisle vode. Šofer in spremljevalci so ogenj še pravočasno opazili in se rešili iz vozila. Na pomoč pribrezli gasilci so ogenj udušili, a škode je le za 20 jurjev. Zgorelo je tudi 46 praznih zabojev s steklenicami.

Otrok se hudo opeknel. V Selčah pri Novi cerkvi je bila sama doma štiriletna hčerkica dninarice Marije Landeker. Otrok se

PRIDITE 463

po manufakturno blago, sukno, žensko volneno, svilo za obleke, najboljše in trpežne svilene robce, odeje in vse potrebščine za posteljino v najcenejšo trgovino in velezalogo sukna

FRANC DOBOVIČNIK, CELJE

GOSPOSKA ULICA ŠT. 15
čudovita velika zaloga, 27 m dolgi trgovski lokal, 5 skladišč, lastna tovarna odej in perila.

Lasno prepritanje o najugodnejšem nakupu je najboljši dokaz vsakomur!

je preveč približal v kuhinji zakurjeni peči. Deklici se je vnela oblekca in preden so ji prihiteli na pomoč, je že dobila opekline po vsem telesu.

Stara preužitkarica se smrtno opekla. V Sojaku pri Konjicah je začela goreti hiša, v kateri je stanovala 74 letna preužitkarica Marija Pušnik. Goreče tramovje se je zrušilo na Pušnikovo, ki je dobila tako hude opekline, da jim je isti dan po prepeljavi v bolnišnico podlegla.

Avto podrl posestnikovega sina. Na mostu čez Ložnico v Krekovi ulici v Celju je podrl neznan avtomobilist 25 letnega posestnikovega sina Stanka Gorjanca iz Celja. Ponesrečeni ima poškodbe na levi nogi in je precej hudo in nevarno poškodovan na prsih. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Posestnik padel pod voz. V Prožinski vasi pri Štorah je padel pri spravljanju lesa pod voz 24 letni posestnik Franc Oberžan. Kolesa so mu zdrobila spodnjo čeljust in zmečkala levo roko.

Razne požarne nesreče. V noči ob pol dveh se je pojavil podtaknjen ogenj v novem kozolcu posestnika Ferdinanda Polegek v Vešeniku pri Konjicah. Zgorel je 50.000 din vreden kozolec, dva vagona se-

na in za 20.000 din gospodarskega orodja. Škoda znaša 80.000 din, zavarovalnina pa samo 30.000 din. — Nad kozolcem je isti požigalec in istočasno skuril dve viničariji posestniku Kolarju iz Prežigala. Zgorelo je 2000 litrov vina in par hektolitrov jabolčnika. Požigalec je hotel odvrniti pažnjo od gorečega kozolca in je podtaknil ogenj v obe viničariji. Prepričan je bil, da se bo od gorečega kozolca užgala vsa Polegekova domačija. Gasilci so preprečili še večji razmah nesreče. — V Radečah pri Zidanem mostu se je pojavil na vse zgodaj zjutraj rdeči petelin na ostrejši Praženove hiše pod pokopališčem. Gasilci so oteli skoro vso opremo in preprečili razširjenje ognja na sosedne hiše. Na Praženovi hiši je zgorela streha, a bo škoda krita z zavarovalnino. Ogenj je nastal najbrž radi vnetja saj. — V soboto, dne 12. marca, je zgorela v Bohinjski Bistrici posestniku Šiljarju 100.000 din vredna domačija. Zavarovalnina znaša 50.000 din. Domači so si rešili komaj golo življenje in oteli iz gorečega hleva živino.

Razne novice

Skrivnosten okostnjak. Na posestvu Antona Malija na Tratah pri Zg. Cmureku so zadeli pri kopanju na okostje neznanega 50—60 letnega moškega, ki je počivalo v zemlji. Preperele kosti so bile kakih 60 cm pod zemljo. Najbolj stari ljudje se ne spominjajo, da bi bil v taistih krajih kdo neznanokam zginil.

Občudovanja vredna kitara. Repp Srečko, krojaški pomočnik iz Maribora, je zgotovil v teku osmih tednov iz okrog 8530 rabljenih vžigalic kitaro. Vžigalice je lepil skupaj z mizarskim klejem na posebnih modelih iz papirja. Na ta način je dobil trdne plošče, ki so radi pestrosti vžigalic pisane kakor kaka šahovnica. Na izreden način sestavljena kitara je občudovanja in priznanja vredno delo.

Duhovniki in verniki! Pisec lanskil' šmarnic »Lepa si, roža Marija« bo do sredine aprila tega leta poslal svoje nove šmarnice vsakemu, ki si jih bo z dopisnico naročil. Naslov šmarnic: »Dež za soncem«, vsebina pa veseli in žalostni doživljaji ljube nebeške Matere. Cena mehko vezane knjige 16 din, če naročilo dospe vsaj do 25. marca, pozneje pa 19 din. Naslov naročila: Vekoslav Skuhala, župnik na Hajdini pri Ptuj.

OD ZAKŠ smo ponovno prejeli obvestilo, da datum seje širšega odbora ZAKŠ, objavljen v »Brazdi«, ne drži. Dne 19. marca ob 11 se vrši seja za celjsko okrožje v Celju, 20. marca ob pol desetih pa v Mariboru pri Gambrinu za mariborsko okrožje. Dnevni red seje v Mariboru je sledeči: 1. Poročilo ožjega odbora, 2. stališče do KZ, »Orača«, vprašanje »Brazde«, 3. splošno ljudsko zavarovanje, 4. prireditve podružnic in okrožja, 5. predlogi in slučajnosti. Zaradi izredne važnosti dnevnega reda je udeležba strogo obvezna.

Vida šket naznanja, da je odprla na Polzell podružnico trgovine z mešanim blagom. 459 Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černič. 964 Živinozdravnik dr. S. Sredovič, Maribor, Stritarjeva 5/I, specialist za krave in splošna živinozdravniška praksa. 265

Obžalovanja vredni slučajji

Hitro prijeto vlomilec. V Marenbergu je bilo vlomljeno v stanovanje gostilničarja Preglana. Vlomilec je odnesel 650 din go-

tovine in razne zlatnine, da je oškodoval lastnika za 4000 din. Orožniki so tata hitro prijeli pri Dravogradu. Ukradene predmete so našli na podstrešju neke hiše.

Smrtnonevarno obdelan z nožem. Iz Skorbe je bil prepeljan s številnimi zabodljivi in v nezavestnem stanju v bolnišnico v Ptuj 40 letni Matija Miško. Pri orožnikih se je javil 24 letni Jožef Petelinšek, ki je sam priznal, da je on tako nevarno obdelal Miška z nožem, in sicer iz starega sovraštva.

Dvojni zločin nezakonske matere. V Črešnjevcih pri Gornji Radgoni je zagrešila 10. marca ob sedmih zjutraj viničarska hči Julijana Jaušovec strašen dvojni zločin. Radi družinskih preprirov je obesila v stanovanju za tram svojega devetletnega sinka Jakoba, nato pa še samo sebe poleg svojega nezakonskega otroka. Grozen zločin je vzbudil po vsej okolici največje ogorčenje.

Hud pretep med ženskami. Na Starih Slemencih pri Konjicah se je sprla in strelala Terezija Kocelj z neko Rančigaj. Mimo pretepa jočih se žensk je prišla 23 letna hčerka prevžitkarice Marija Pantič iz iste vasi. Ker je hotela Pantičeva od pretepa jočih spraviti na varno otroka, je Koceljeva zagrabila sekuro in je udarila z njo omenjeno hčerko prevžitkarice s tako silo po glavi, da so prepeljali udarjeno v celjsko bolnišnico s prebito lobanjo.

Vlomilski plen 25 jurjev. V teku enega meseca je bilo v noči dvakrat vlomljeno v hotel »Baumann« v Poljčanah. Tokrat so spretni vlomilci obiskali najprej gostilniške prostore, od tam so pa vdrli v stanovanje. S svinjsko nogo so zmogli železno blagajno, iz katere so sunili gotovine 6000 din in 2000 din, ki so bili last krajevnega šolskega odbora, kateremu je lastnik hotela blagajnik. S tatovi je odromal tudi še ves nakit in cenijo skupno škodo na 25 jurjev.

Tat, ki ima 17 koles na vesti. Orožniki so prijeli v Žalcu 23 letnega Marka Hermana, pristojnega v občino Mozirje, a se

je klatil do leta 1936 po Švici. Aretirani in celjskemu sodišču izročeni je priznal, da je v kratkem času ukradel 17 popolnoma novih koles izpred raznih gostiln v Žalcu, Sv. Petru, Polzeli, Slovenj Gradcu, Vojniku in Celju. Ukradena kolesa je prodal nekaterim kmečkim fantom v okolici Slovenj Gradca, nekaj mehanikarjem, štiri pa celo nekemu pomožnemu trgovcu v Zagrebu. Prodaj jih je naravnost za smešno ceno od 100 do 300 din.

Hrvaška tatinska tolpa na delu pri ljubljanskih trgovcih. Hrvaška tatinska družba je bila zadnje dni na delu in je okradla nekatere trgovce po Ljubljani. Josipu Petkosigu na Starem trgu so odnesli 20 m raznega blaga v vrednosti 2200 din. Trgovino Lončar-Raško-Stare so okradli na blagu za več tisoč dinarjev. Iz trgovine Jurija Malnerja je zginilo za 500 din blaga. Ko je postalo tej družbi v mestu prevročje, se je preselila nekam v okolico. Vodja tatov je 31 letni mizarški pomočnik Franjo Toplak iz Čakovca. Spremlja ga 30 letna Ana Šir, doma iz Deseniča v Hrvaškem Zagorju. Omenjenima se rad pridruži Milan Medved iz Severina na Kolpi in pa 29 letni Ivan Nešič iz Kamenice na Hrvaškem.

Dve tatvini zlatnine v Ljubljani. Dragu Šijancu v Knaflovi ulici so odnesli tatovi zlato moško uro z verižico v vrednosti din 2500. Gospej Evgeniji Zidarič v Rožni ulici je bilo pokradene zlatnine za 10.000 din.

Izpred sodišča

Obsodba radi doslej največje tatvine v Mariboru. Dne 30. decembra 1937 je ukradla mlada tkalka Elza Bäch s pomočjo in vednostjo svojega prijatelja Ivana Podjavorškega mariborskemu starinarju Puklu v Vetrinjski ulici aktovko z 248.000 din. Sodišče v Mariboru je obsodilo Elzo na tri leta strogega zapora, Podjavorškega pa na dve leti.

Krvav družinski prepri pred sodiščem. 32 letni posestnik Alojz Knuplež in njegov

63 letni tast Franc Svenšek, oba iz Partinje pri Sv. Lenartu, sta se sprla lani 2. julija. V prepiru je pobil Knuplež tasta s vilami in ga je tako hudo poškodoval, da je stari umrl na posledicah. Knuplež je bil zadnje dni v Mariboru obsojen na 15 mesecev težke ječe.

Obsojen radi dvakratnega poskusa umora žene. Ivan Brenko, 31 letni posestnik z Žigarskega vrha pri Blanci ob Savi, se je poročil leta 1936 s 25 letno posestniško hčerko Jožefo Lončar. Ženo je kmalu poroki pretental, da mu je izročila še svojo polovico posesti, na kar jo je začel pretepatovati in tako grdo ravnati z njo, da je hotela reva z doma v službo. Nečloveški mož je ženo enkrat na travniku sunil v vodnjak in jo nato rešil. Drugič jo je hotel pahnuti pod vlak in se mu je komaj iztrgala. Tretjič se je je hotel znebiti na ta način, da jo je vrgel v globok prepad, a je Brenkova obvisela na s travo obrasčeni strmini ter se onesvestila s hudimi poškodbami, vendar je ostala pri življenju. Obtoženi Ivan Brenko se je te dni izgovarjal pred celjskimi sodniki, da je bil prisiljen k poroki. Senat ga je obsodil radi dvakratnega poskusa umora lastne žene na šest let ječe.

Slovenska Krajina

Martinje. Občina Gor. Petrovci ima deset krajev, Martinje je izmed vseh krajev najmanjši. V Martinju se največ bori ljudstvo med seboj, to pa zaradi cest. Ko so bile volitve za odbore, je zgornji del Martinja hotel, da bi bila oba odbornika v njihovem okraju, spodnji del je tudi enega zahteval, a zgornji niso dovolili. Odborniki, ki so bili sedaj izvoljeni, se zelo brigajo za vas, oskrbeli so veliko motorno brizgalno, katere do sedaj nismo imeli; poleg brizgalne bomo imeli še lep gasilski dom s kapelico.

Širite „Slov. gospodarja“!

Oporoka na razglednici

Neko berlinsko sodišče je moral odločiti o nenavadni oporoki. Pred kratkim je umrl mož, ki je bil poslal svojemu sinu razglednico in na tej razglednici mu je sporočil, da ga postavlja za edinega dediča vsega svojega imetja. Podpisal se je kot »vaš oče«. Sin je to razglednico proglasil za zadnjo voljo svojega očeta in zahteval vso dediščino. Hči, njegova sestra, pa je oporoko v tej obliki osporavala. Sedaj je odločilo sodišče, da je ta oporoka na razglednici vendarle v polnem obsegu veljavna.

Vojvodski kronski zaklad

Ko je leta 1918 na Nemškem izbruhnila novemberska revolucija, sta vojvoda in vojvodinja Koburška dala svoj kronski zaklad zakopati

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Podplatnik je bil prvi, kateri je povzdignil glas v nasprotno smer in čisto proč od že obsojene žrtve. Za njim so koj hitro zagnali gromsko ter isto galamo vsi oni, ki so tiščali v rokah iz neznanega jim vzroka podarjene krone.

Stražar, ki si je že oprtaval boben, da bi razbobnal sejmarjem Vindišev greh, se je tako prestrašil pri trenutni spremembi položaja, da mu je padel boben iz rok. Naenkrat se je dvignilo deset in deset gorjač nad glave onih, ki so poprej kričali, da je prokleti Kranjec tat!

Čakovški sleparski potegoni so spregledali, da se bo zdaj pa zdaj vsula toča ljudskega srda nad nje. Spustili so se v beg, kamor je bilo kateremu bolj na roko. Sejmarji so jo ubirali za begunci z dvignjenimi palicami ter vpili vsevprek. V par trenutkih je nastala na sejmišču zmeda, v kateri ni znal nikdo več, kdo je tat, ki zasluži batine.

V občem kričanju, tepežu ter tekanju je bila Podplatniku malenkost, osvoboditi Vindiša ter zginiti

10 iz vrelega kotla ljudske jeze. Rešila sta se srečno do nakupljene živine izven sejmišča. Tamkaj ni še nikdo vedel, kako sta ravno onadva zakrivila nesramen pretep, v katerem je lopal Hrvat po Hrvatu in ne, kakor je bilo namenjeno prvotno, da bo držal Kranjec hrbet hrvaškimi batinam.

Brez nadaljnjih težav so odgnali dobro plačano živino preko Drave v štajersko varno zatočišče, kjer je obetala dobiček v pravem denarju.

Resni opomini — Obljuba poboljšanja — Ponovni padec — V rokah pravice

Vindiš je prejel od obeh tovarišev oster ukor radi najbolj resnih dogodkov na čakovškem sejmu. V kazni za zagrešeno neprevidnost mu je odrekel Podplatnik delež na dobičku pri prodaji hrvaške živine. Dogodek v Čakovcu je bil za ponarejevalno družbo resen opomin: zadeva bo buknila prej ali slej na dan, če ne bo opustil Vindiš nerazsodnega pijančevanja po javnih lokalih.

Po zasluženju ošteti grešnik je sprevidel, kako nevarni strasti je vdan. Obljubil je, da si bo v bodoče gasil žejo samo za zaklenjenimi vrati svoje sobe.

Vsakemu je znano, koliko so vredne in kako slabo

Naši rajni

št. Danijel. 27. januarja smo spremili na zadnji poti k venčemu počitku Pečnikovo mater. Bila je najstarejša faranka. Rodila se je dne 30. decembra 1842, poročila se je s Francem Črepinšek, s prvim učiteljem, ki je bil nastavljen od deželne vlade. Prej je namreč učil otroke organist v Toblinovi bajti. Rajna je gospodarila 62 let. Bila je naročena samo na krščanske liste. Imela je tako dober vid, da je še do zadnjega mogla čitati brez očal. Pogreba se je udeležilo veliko število ljudi. Ganljive besede je spregovoril ob grobu v slovo g. župnik Anton Rataj. Naj počiva v miru — žalujočim naše sožalje!

Razvanje pri Mariboru. Umrla je 7. marca zvečer Katarina Lobnik, bivša posestnica. Dosegla je 93 let ter je bila v življenju le zadnjo zimo bolana. Pogreb se je vršil v četrtek popoldne na razvanjskem pokopališču. Rajna je zapustila tri sinove, dve hčeri in veliko število vnukov. Dobra mati naj v miru počiva — žalujočim naše sožalje!

Sv. Peter pri Mariboru. V Ptuj v bolnišnici je umrla v starosti 62 let Terezija Kobula, viničarka pri Sv. Petru pri Mariboru. Bila je dvakrat omožena in je umrla po dolgotrajni bolezni. Pogreb se je vršil na ptujsko pokopališče. Blagopokojna trpinka je bila prava krščanska žena, ki je uživala spoštovanje pri sosedah in se je veselila ljubezni sorodnikov. — Draga Treza, svetila ti večna luč — preostalim sorodnikom naše sožalje!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Pri nas je umrl Franc Rajšp v starosti 72 let. Rajni je bil stara slovenska korenina v verskem in gospodarskem oziru. Na sedmini so darovali za mariborsko bogoslovje 105 din.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Umrla je na Vardi pri Tršavcu služkinja Liza Knezar, ki je 32 let vesto in marljivo služila pri isti hiši, kjer je bila tako rekoč desna roka gospodinjji. Rajna je bila od zgodnje mladosti vneta Marijina družbenica, zraven tega je pa delovala tudi v vseh cerkvenih bratovščinah in društvih. Njeno

priljubljenost je pokazal pogreb. Kljub mrazu se je zbrala velika množica ljudi, da jo spremi na zadnji poti. Na domu so ji tudi zapeli v slovo. Naj ji sveti večna luč!

Središče ob Dravi. V nedeljo, 6. marca, popoldne smo pokopali v 70. letu starosti Marijo Zidarič, posestnico iz Središča. Bila je vzorna žena in skrbna mati, ki ji je kruta jétika prera-

no pobrala moža in v cvetu mladosti tri sine in tri hčerke. Bogu vdano je prenašala to bol. Pokojnica je bila dolgo let naročnica »Slov. gospodarja« kakor tudi drugih katoliških listov. Njeni otroci so bili vsi požrtvovalni delavci katoliških organizacij, katere je tudi pokojnica visoko cenila in podpirala. Bog daj dobri mamici večni mir — žalujočim pa naše sožalje!

Društvene vesti

Prosvetna društva, katerim smo poslali prošnje za prispevke, prosimo, naj čimprej nakažejo nabrani znesek. — »Slovenska straža« v Mariboru.

Študenti pri Mariboru. V nedeljo, 13. marca, je bilo popoldne v našem Prosvetnem društvu predavanje. Govoril je predsednik Prosvetne zveze g. dr. Hohnjec o predmetu: Naloge naše prosvete z ozirom na vprašanja življenja.

Sv. Peter pri Mariboru. Na praznik sv. Jožefa priredi fantovski odsek po večernicah prvo akademijo. Ob pol sedmih zvečer bo akademijo ponovil. Pridite!

Hoče. Fantovski odsek in dekliški krožek v Hočah pri Mariboru priredita za svoj praznik na Jožefovo, 19. marca, v Slomšekovem domu veliko telovadno akademijo. Začetek ob treh popoldne in ob sedmih zvečer. Vabi odbor.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Na Jožefovo, na praznik katoliške mladine, priredita fantovski odsek in dekliški krožek v Narodnem domu ob 16 telovadno akademijo s pestrim sporedom, ki obsega 14 krasnih točk. Pridi tudi govornik iz Maribora. Pridite!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Praznik sv. Jožefa je naš fantovski praznik. Zato ga bomo, kakor lani, tudi letos obhajali slovesno. Da se bomo versko poglobili in moralno dvignili naše duše, bomo imeli tridnevne duhovne vaje. V soboto, na praznik sv. Jožefa, bo slovesna sv. maša ob šestih. Med sv. mašo obljube in skupno sv. obhajilo. Ob treh popoldne bo v samostanski dvorani svečana fantovska akademija. Med devetimi zanimivimi točkami bomo igrali tudi dramo »Križ in sovjetska zvezda«.

Središče ob Dravi. Fantovski odsek priredi na Jožefovo v Društvenem domu telovadno akademijo, na kateri bodo naši fantje, mladi in naraščajniki ter članice dekliškega krožka in mladenke pokazale uspeh svojega zimskega truda in dela. Začetek ob pol osmih zvečer.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na praznik sv. Jožefa bo v Društvenem domu ob 15 akademija z zelo pestrim sporedom, katero priredijo člani in članice naših organizacij. Na sporedu so telovadne točke, govor in zelo lepa igra iz današnjih dni: »Prodane žrtve«. Pridite!

Vojnik pri Celju. »Igra o izgubljenem sinu«, ki smo jo igrali prejšnjo nedeljo, je bila odlično obiskana in izvedena. Učinkovala je nova scenarija in še prav posebno električni napisi, ki so se prikazovali pri vsakem dejanju in kazali na duhovni smisel igre. Ljudje so bili z igro in igranjem zelo zadovoljni, kakor še z nebeno v tej sezoni. — Na Jožefovo ima naša kmečka mladina svoj praznik. Priredila bo veliko kmečko-delavsko proslavo. Bogat spored bo izvajalo okoli 70 ljudi. Posebno prisrčen bo nastop malih harmonikarjev. Vse bo presenetila tudi »Vojniška ohcet«, v kateri bodo prikazani naši ženitovanjski običaji, kakor še sedaj živijo med našimi kmečkimi ljudmi. Ta dan ne sme nikdo ostati doma! Na Jožefovo gremo vsi na kmečko proslavo, da pokažemo svojo moč!

Št. Jur ob juž. žel. Prosvetno društvo uprizoril na večer pred Jožefovim in na Jožefovo v dvorani Katoliškega doma prelepo Meškovo igro: »Pri Hrastovih«. Vabimo vse prijatelje, da s svojim posetom bodrite delo naših fantov-uprizoriteljev!

držijo obljube in dobri sklepi pijančkov. Nakup in prodaja hrvaške živine sta se obnesla parkrat sijajno. Družba je že razpolagala z lepimi vsotami pravega denarja, ko je pahnila nenadoma Vindiševa pijanost vse pod ključ in jih privedla na sodišče.

Nekaj časa ga je pijanček res luckal bolj sam zase in je bil na pomoč s potvarjanjem živinskih potnih listov. Kakor hitro je začutil dovolj cvenka in denarnega papirja pri sebi, se je napotil z raznimi izgovori iz Ormoža v Ptuj. V ptujskem mestu je bilo prav za prav njegovo bolj stalno bivališče. Na njegovem stanu je bila celo podružnica začasno mirujoče ponarejevalnice.

Bolj sam in brez resne tovaršije je zaklatil Vindiš med staro ter sebe vredno kompanijo, ki je popivala po raznih oštarijah in ptujskih beznicah. Udajal se je pijači, plačeval za druge, kvartal in se prepiral s soigralci.

Nekoč je prišlo pri kartah do prerekanja. Iz tega se je izcimil pretep. Vindiš je moral kot povzročitelj dejanskega spopada v luknjo. Po aretaciji so ga na policiji slekli ter preiskali. Osumljen je bil tatvine, da je komu izmaknil denar, ker je že nekaj dni po krčmah brezmiselno in nekako obupno razmetaval kovance in bankovce. Iz Vindiševih žepov niso niz-

tresli nič kaj tatinski krivdi podvrženega. Ko so mu pa potegnili z nog čevlje, je padlo iz njih nekaj čez pol preganjenih stotakov, o katerih prijete ni hotel priznati, od koga in za kaj jih je prejel.

Vindiša so pridržali v zaporu. Njegovo sobo so premetali in odkrili čisto nov zločin, kakršnega bi ne bil obdolžil pijančka nikdo.

Z bliskavico se je razletelo po mestu: pri alkoholu udanem škricu so staknili urejeno ponarejevalnico, iz katere so frčali v promet izredno posrečeno potvorjeni stokronski bankovci.

Že koj prva zaslišanja zaprtega Vindiša so pokazala z vso sigurnostjo sled, da ni bil sam. Stalno pijani je bil tudi nezmožen, da bi se ukvarjal sam s potvarjanjem denarja. Pozvedovanja za sokrivci so vodila do njegove pajdašije: Jožeta Potočnik in Konrada Podplatnik. Pri Podplatniku so zasledili žandarji in zaplenili drugo polovico ponarejevalnice ter glavno zalogo potvorjenih stotakov.

Prvotno spretno organizirana ponarejevalna družba se je vicala precej mesecev v preiskovalnem zaporu. Tudi tokrat so zadele poizvedbe po Hrvaškem na gluha ušesa.

(Dalje sledi)

na vrtu svojega gradu. Ko je bilo zopet vse mirno, sta dala zaklad odkopati. Pri tem pa sta ugotovila, da manjka ovratna verižica vojvodinje. Verižica je bila bogato okrašena z briljanti. Meseca aprila 1937 pa je delavec Oton Kühnel našel v starem otroškem vozičku, ki je stal v zapuščeni baraki, tisto verižico. Skupaj s svojima bratoma je iz verižice izluščil dva kamna ter ju nesel na prodaj nekemu draguljarju. Ta je obvestil policijo, nakar so bili vsi trije bratje aretirani. Ker so najdbo tako velikega premoženja skrivali ter se je hoteli polastiti, so bili sedaj vsi trije bratje obsojeni vsak po pet tednov zopora. Pojasnjeno pa še ni, kako je tista dragocena ovratnica prišla v otroški voziček.

Dopisi

Sv. Danijel. V naši šoli smo imeli predavanje o gozdarstvu, ki ga je imel g. okrajni gozdarski referent iz Dravograda. Udeležba je bila prav dobra.

Črneče pri Dravogradu. Naš starodavni vaški grad v Črnečah bo nanovo oživel. Po zaslugi župnega upravitelja g. Drvodela so kupile to stavbo šolske sestre iz Slov. Bistrice, ki se bodo že letošnjo pomlad naselile in otvorile dekliško vzgojevališče. Vodile bodo tudi gospodinjske tečaje, se bavile s poljedelstvom in živinorejo ter bodo tudi v tem svojim gojenkam nudile pouk. Za Črneče in okolico je to velikega verskega in gospodarskega pomena. Grad je še treba preurediti, z delom so pa že pričeli. Šolskim sestram in vsem požrtvovalnim ljudem naj Bog nakloni obilo blagoslova! — Postne pobožnosti pri Sv. Križu lepo obhajamo. Ker je vreme lepo, poti suhe, prihajajo romarji iz raznih krajev v lepem številu na prijazni hribček. Vsak postni petek se darujejo štiri ali pet sv. maš, so postne pridige, katere imajo gg. duhovniki iz okoliških župnij. Tudi dan Marijinega oznanjenja bomo pri Sv. Križu slovesno obhajali.

Rošpoh pri Mariboru. Šori Ivan, 61 letni posestnik v Rošpohu, je spremljal svojo hčerko Marijo Ranar na njen dom k Sv. Urbanu nad Mariborom. Na večer so mu prišli naproti njegovi trije sinovi. Ko so šli proti domu, je oče na ledu spodrsnil in si je navinil levo nogo. Otroci so očeta s pomočjo sosede spravili domov. Poškodovani trpi občutne bolečine.

Sv. Lenart v Slov. goricah. V nedeljo, 27. marca, se bodo vršile občinske volitve v nanovo pregrupiranih občinah Sv. Lenart, Sv. Trojica, Sv. Rupert v Slovenskih goricah in Korena. Novozvoljeni občinski odbori bodo imeli predvsem nalogo, da svoje občine organizirajo in postavijo tako temelj za delo občin za leta dolgo. Zato so te volitve posebno važne, saj odvisi od njih, kakšen bo ta temelj. Liste naše stranke JRZ so za vse navedene občine že vložene in od sodišča potrjene. Nosilci teh list so: za Sv. Lenart dr. Marjan štopica, odvetnik pri Sv. Lenartu, za Sv. Trojico Valentin Klemenčič, posestnik pri Sv. Trojici, za Sv. Rupert Franc Korošec, posestnikov sin v Zg. Voličini, in za Koreno Jožef Kajnik, posestnik v Jablancih. Priznati moramo, da so vse naše liste izredno posrečeno sestavljene, saj kandidirajo na vseh teh listah naši najboljši možje, katerih imena jamčijo, da bodo novozvoljeni občinski odbori nove občine dobro uredili in v vsakem pogledu vzorno vodili. Zato pa bomo dne 27. marca vsi šli volit in volili samo imenovane liste!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva priredi na Jožefovo ob osmih zjutraj filmsko predavanje o zatiranju sadnih zajedalcev. Predavanje bo poučno in važno za sadjarje in vinogradnike, zato pridite v obilnem številu!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Občni zbor naše organizacije JRZ je bil prav dobro obiskan. Počastil nas je s svojim obiskom g. okrajni glavar dr. šiška. Govoril je g. Franjo Žebot o gospodarsko-političnih razmerah doma in drugod. V soglasno sprejetih resolucijah smo izrekli popolno zaupanje voditelju dr. Korošcu, zahvalo g. banu za pomoč pri požitvi naših posojilnic in željo, da trošarinski pravilnik glede na vino omili v prid vinogradnikom.

Vurberg. Krajevna protituberkulozna liga ima v nedeljo, 20. marca, po sv. maši v župnijskem domu svoj letni občni zbor. Na dnevnem redu so poročila odbornikov. Vsi člani in prijatelji so vljudno vabljeni!

Svetinja. Nasprotniki za volitve strastno agitirajo, medtem ko pametni svetinjski občani dobro vedo, da bo zmagal Pučko in se jim smejijo. Ko vedo, da ne morejo ničesar opraviti, so začeli vsi besni po svoji stari navadi groziti s smrtjo vsem, ki bi si drznili prirejati sestanke. Pa mislijo, da so se s tem Svetinčanom prikupili! Sedaj jim je že jasno, da ne bodo dobili niti onih nekaj desetnih glasov, ki so se jim v začetku obetal, pa delajo z vso silo na tem, da tudi Pučkovi pristaši ne bi volili. Dobro smo si Svetinčani zapomnili dobo Petovar-Bogševca županovanja in bomo vsi šli v boj za zmago Pučkovih mladih in sposobnih mož! Niti eden ne bo ostal doma in nam napredni priganjači lahko grozijo s kanoni, če hočejo; mi pa jih bomo postavili na glavo! Tako zahteva pošteno gospodarstvo v naši občini, tako zahteva naša domovina in naš voditelj dr. Korošec!

Apače. V dneh od 27. februarja do 6. marca je bil pri nas sv. misijon, ki so ga vodili oo. Družbe Jezusove gg.: Viktor Kopatin iz Ljubljane, Žibret iz Maribora in Roje iz Zagreba. Apački župljani so se v izredno lepem številu udeleževali misijonskih pridig in pobožnosti. Posebno ganljiva je bila spravna pobožnost v četrtek, ko smo se priporočili usmiljenju presv. Srca. Nato je bila rimska procesija z Najsvetejšim. Lepo je bilo gledati v temni noči razsvetljene hiše in majhne kresove, narejene po koroškem načinu. Procesije se je udeležilo dva tisoč ljudi. — Vsa čast našim Slovencem, ki so kljub zelo slabi cesti, ki jih veže z župno cerkvijo, v lepem številu bili navzočni pri slovenskih nagovorih. — V ponedeljek po sklepu sv. misijona je bila pobožnost za naše pokojne.

Apače. Tu okrog spet nabirajo delavstvo za Nemčijo. Okrog 140 jih namerava odpotovati za kruhom v kraje, kjer upajo, da bodo bolje zaslužili. — Ministrstvo prosvete je dovolilo spet nov oddelek na naši šoli. Pričakujemo in upamo, da bomo za novi oddelek dobili kmalu tudi učno moč.

Muretinci pri Sv. Marjeti niže Ptuja. V nedeljo, 20. marca, ob 14 bo v hiralnici križniškega reda sestanek agrarnih interesentov, ki imajo agrarna zemljišča v kat. občinah Muretinci in Malavas.

Razkrižje pri Ljutomeru. Neki gospodek je v zadnji številki »Domovine« prerokoval, da bo 27. marca vse volilo listo, ki si je nadela ime gospodarska lista, kar je krinka za JNS. Volilci v Razkrižju povemo temu gospodu le to: Pred leti je na isti način butal proti ljudski volji, sedaj pa je začel pri nas. Naj pazi, da si pri tem butanju rožičkov ne polomi! — Volilci, 27. marca bomo volili tiste ljudi, kateri so si ves čas prizadevali za novo občino. Tistim pa, ki so ves čas naše delo rušili, pa pokažimo vrata!

Ptuj. Občni zbor mestne organizacije JRZ se bo vršil v nedeljo, 20. marca, ob pol desetih v Ptujju v magistratni dvorani. Govoril bo g. senator dr. Schaubach Franc iz Mariobra.

Venčesl. (Občinske volitve.) Zvedeli smo iz zanesljivega vira, da bodo bistriški kmetje soglasno volili JRZ z dr. Šavpahom. Njim se bo verno pridružila Gornja Ložnica, v kateri bo demokratska stranka soglasno izvoljena; dobila bo namreč samo en glas občana, ki je od drugod k nam prišel. Pa tudi Kostanjevičani in Gladomečani ne bodo hoteli omadeževati svojega dobrega imena in časti, da bi glasovali za nasprotno stranko, katero volijo komunisti; ne, volka ne bodo hoteli napraviti za varuha lepe ovce, saj vemo, da tega ne dela zastoj, ampak za dobro plačilo.

PRI KAŠLJU

IN
HRIPAVOSTI

Tussipect
"Beiersdorf"

okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobiva se v vseh
lekarnah. —
Velika stekleni-
ca 40 din —
mala steklenica
25 din.

Odobr. Min. soc. pol. in ar. zdr. S. Br. 2685321. X. 1937

Poljčane. Za občinske volitve, ki bodo 27. marca, je začelo vladati veliko zanimanje. Sestavljeni sta že dve listi, ki pa sta že po nosilcih list in ostalih zelo različni. Volilni boj bo najbrž bolj smešen kakor resen. — Osebe tukajšnje pošte se je zopet skrčilo za enega pismonošo. Vsled tega je ukinjena selska dostava pošte in ž njo tudi vsa dostava v Poljčane, kjer je poštni promet zelo močan. Ljudje se upravičeno pritožujejo, ker po cele dneve ali še več ne dobijo niti časopisov niti najnujnejše pošte, radi katere ne trpi samo poštni, ampak tudi celotni gospodarski promet.

Prihova pri Slov. Konjicah. Štirje pari so se vpregli pri nas v zakonski jarem. Vse štiri neveste so bile iz Marijine družbe. V župnji je že od nekdanj v navadi, da so vsa poštena dekleta v Marijini družbi. Dve izmed nevest sta ostali v domači župnji, dve pa sta odšli čez mejo. Kodračeva Micika s Pobrež se je primožila na lepo Brglezovo kmetijo v Sp. Grušovji. Na slovesni gostiji so svatje zbrali 150 din za novo bogoslovje v Mariboru. Vsem darovalcem prav lepa hvala! — Mejovšek Antoniji iz Vrholj so pa mama prepustili domačijo. K njej se je priženil Brenc Matija iz Visol, župnija Venčesl. Iz župnije sta pa odšli Pšeničnik Pavla in Dular Amalija. Pšeničnik Pavla, p. d. Lenartova iz Dobrove, je postala življenjska družica Pristovnik Mihaela v Sp. Novi vasi, župnije Slov. Bistrice. Ker so bili tisti ponedeljek, 21. februarja, kar trije pari za poročiti na Prihovi, je prišel poročat jo njen sorodnik g. prof. Zafošnik Gregor iz Maribora. Za pričo pa je prisostvoval g. dr. Gorican Alojz, odvetnik iz Celja. — Dular Amalija, tudi iz Dobrove, pa si je izbrala čevljarja Jožeta Kranjc iz Tepanja, župnije Slov. Konjice, za moža. Najbrž je upala, da ji bo čevlje zastoj naredil. — Bog daj vsem svoj blagoslov! — Na novi cesti od velike ceste na Križencih do Prihove so delavci že začeli čistiti obcestne jarke. Nadaljuje se pa še ne ta cesta, ki je le še malo manjka do Prihove. Na žalost se čuje, da letos banovina ne bo več podpirala občinskih cest. A to bi ne bilo dobro, če bi se začeto delo ne končalo. Prošnjo za to smo vložili. Upamo, da bomo uslišani.

Vransko. Krajevna organizacija JRZ je imela v nedeljo svoj letni občni zbor, katerega se je udeležilo prav lepo število članov. Po uvodnih formalnostih je prišlo na vrsto poročilo našega izredno agilnega župana g. Franca Pečovnika,

Fr. Ostrž, malonedeljski g. župnik, je obhajal 9. marca 60 letni jubilej.

ki je obširno in podrobno govoril o uspešnem delu sedanjega občinskega odbora. Na koncu je g. župan omenil, da iz teh podatkov lahko vsak sam vidi, kako sedanji občinski odbor »zapravlja« in »razmetava« ljudski denar in vsakdo si lahko izračuna čas, kdaj bo vranska občina in njen odbor prišla »na boben«. Navzoči so pozorno poslušali govor g. župana ter mu na koncu izrekli popolno zaupanje in iskreno zahvalo za njegovo požrtvovalno delo. Nato so sedile volitve novega odbora JRZ, pri katerih pa je bil izvoljen ves dosedanji odbor. Na koncu je bilo z navdušenjem sprejeto, da se pošljejo pozdravi notranjemu ministru dr. Korošču, ministru dr. Kreku in banu dr. Natlačenu.

Teharje. V nedeljo, 20. marca, ima Kmečka zveza redni občni zbor, na katerega se vabi zavedno kmečko ljudstvo. Občni zbor bo takoj po prvi sv. maši pri cerkvi v čitalnici.

Laško. Na Marijin praznik, 25. marca, se bo vršil v nadžupnijski dvorani v Laškem politični shod naše JRZ. Somišljeniki se vabite, da se tega shoda polnoštevilno udeležite. Govorili bodo priznani ljudski govorniki.

Laško. Izjava. Podpisani Hrastnik Karel, posestnik iz Stopce ter župan občine Marija Gradec, izjavljam, da ni res, kar trosijo lažnivi agitatorji Gerkmánove liste med volilci, da sem bolan in da imam zdravniško spričevalo ter da bom takoj po volitvah — če bom izvoljen — odstopil. Res pa je, da sem popolnoma zdrav. To je ena izmed laži, s katerimi nasprotniki vodijo agitacijo proti moji listi. Nisem se silil za nosilca liste naše stranke, na kateri so vsestransko ugledni in zavedni možje, bivši pristaši SLS in danes JRZ; a ker je velika večina naših volilcev mene zahtevala, sem sprejel to težko in odgo-

Odslovljeni angloški zunanji minister Eden potuje sedaj po svetu.

Japonske mladinske organizacije bodo podarile Hitlerju in Mussoliniju meča kot spomin na protiboljševiško zvezo: Japonska, Italija, Nemčija.

verno mesto. Izjavljam pa, da če mi bodo volilci dali zaupanje, bom tudi župan, ker si bom v svesti dobrih pomagačev, ki so na moji listi. — Laško, 13. marca 1938. — Hrastnik Karel.

Šmarje pri Jelšah. Naši fantje. Jo bomo pa spet mahnili k Sv. Roku, pa ne le Joški, Zepeki in Pepeki, ampak tudi drugi možje in fantje, ki smo ponosni na prelepi tamošnji oltar sv. Jožefa. Spomlad se nam oglašča ter nas živo spominja, kako nam je ravno pri Sv. Roku krasno cvetela, ko nas je tam gori zbiral naš voditelj dr. Korošec, nas bodril za narodne svetinje in jeklil na pošteno življenje. Zdaj že povečini na svojih domovih gospodarijo slovensko-krščansko in polnijo vrste naših apostolov. V svojem duhu so si pa zredili že druge, ki so leta 1922 poskrbeli vse velikanske priprave za mogočni katoliški shod pri Sv. Roku; pa zopet nove, ki so 1926 s pomočjo svojih staršev in sester z neumornim delom in le njim lastno trdno voljo »prikolukovali« naš sedanji Katoliški dom; in še so zastavili svoje mlade moči, ko je šlo za nabiranje prispevkov za nove zvonove, posebej pa, ko je bilo treba velikih prireditelj, dobrih moči in pametnega nastopa ob velikem šmarskem evharističnem kongresu. Da, fantje, pomlad vam je cvetela in storila, da ste zoreli v neomajno vrsto borcev za pošteno delovanje Bogu v čast in narodu v korist. Ta vam bo še spet zacvetela, se vam prijazno nasmehljala in vas kakor nekdanji makabejske brate pokicala na plan. Veliko lepih spominov nam vzbujajo »Slov. gospodar« o naši davni in novejši preteklosti. Dosedaj še ni čutili, da je koga ta reč vzdrnila. Mogoče pa, da se naši Makabejci pripravljajo na to in stare dogodke obnovijo.

Brežice. Našim nasprotnikom od vsega početka ni pogodu združitev obeh občin, ker pač dobro vedo, da bodo morali prepustiti oblast drugim. Zato se že sedaj poslužujejo vseh mogočih laži, ki jih trosijo med okoličani, kot o plačevanju zgradarine, o zopetni razdružitvi občin itd. Toda naše ljudstvo je danes že toliko zavedno, da ne bo nasedlo takim in podobnim frazam, ker dobro ve, odkod prihajajo in da so brez vsake podlage z edinim namenom, zbegati volilce. Zato našim nasprotnikom vsa njihova naprednost z napredno lučjo ne bo nič pomagala. Na dan volitev pa bo naše ljudstvo oddalo svoje glasove za listo JRZ, katere nosilec je priljubljeni in ugledni g. Karel Deržič iz Brežic.

Ali si že obnovil naročnino?

Peter Rešetar rešetari

JNS z beraško malho. »Jutro« je sporočilo 9. marca iz Beograda, da so potrkali na vrata predsednika vlade dr. Stojadinoviča: dr. Kramer, Pucelj, dr. Marušič in poslanec Mohorič. Mohorič je pojasnil g. predsedniku, da so JNS kase prazne in ga je prosil, naj bi nekoliko omočil z državno podporo napredno denarno sušo, Mohoričeve prošnje sta izpopolnila senatorja Marušič in Pucelj. Stojadinovič je modro odgovoril prosjakom: »Vlada je pomagala najprej kmetu, sedaj je na vrsti združništvo in šele nazadnje pride bančništvo.« — Finančnik Stojadinovič je JNS lepo poučil, da oni nimajo v svojih pičlih vrstah ne kmetov, ne združništva, ampak par bank, ki so bolj ob robu propada. Vsak studentec presuši, če ni dežja in tako je tudi z JNS bančništvom, ker je že JNS predolgo in daleč proč od državne vlage. Beračenje je hudo zlo. Iz »Jutrovega« sporočila sem se prepričal, da si je oprtala pred leti tako razsipno založena JNS beraško malho.

Dr. Mačka ne zapuščajo samo poslanci, ampak že cele vasi! Zadnjič sem nekoliko prerešetal nevhvaležnost dr. Mačkovega poslanca dr. Rudolfa Doboviškega, ki je uskočil voditelju Hrvatov v Beograd. Minuli teden pa je obrnila Mačku hrbet 400 hišnih števil broječa vas Turnovac pri Virovitici in je prestopila v JRZ. Mačku niso nevarni uskoki kot n. pr. Rudi Dobovišek, pač pa prestopi celih naselij! Hrvaška seljačka sloga postaja vedno bolj podobna mojemu luknjičastemu rešetju.

Neslano rešetarstvo. »Jutro« pravi, da je moje pisanje neslano rešetarstvo. Tega pa seveda ne pove, da je dosti popra notri, včasih tudi paprike, zato tako težko požira.

Zasilil mu bom eno! Ker JNSarsko glasilo hoče na vsak način od mene, da mu dam nekaj soli, priznava, da jo jaz imam, da je pa njemu manjka. Pa soli mu ne dam, dokler ne bom videl, v katero štaljo bodo sedaj spravili ta list. Sedaj je namreč v luči in je njegov gospodar Ribnikar. Mesto soli bi bilo dobro malo več luže,

Konjenica španskega nacionalnega generala na pohodu.

potem bi lažje plavalo; ali ne, moj bratec iz Ljubljance?! Svoj čas je bil bajer mesečno napolnjen s svežo vodo in je bilo mogoče plavati, zdaj pa ni več tako...

Dom slepih. Čeprav v mestu Slov. Bistrica in v okolici nimamo telesno slepih, hoče navzlic temu imeti dr. Pučnik, ki se sedaj poteguje za županski stolec, dom za slepe. Huđuje se na tokratnega bana g. dr. Marka Natlačena, ker noče kupiti propadajočih, vlažnih in plesnivih kleti Juhartove zapuščine, katero on zastopa, za dom slepih. Ker mu JNS bani Puc in Karušič in njegov svak Kramar niso mogli, oziroma hoteli ugoditi, to naj bi največjemu nasprotniku ljudskega in gospodarskega JRZ režima ustregel sedanji g. ban. In ker tega ne stori, to velikega slovenjebistriškega »gospodarja« tako razburja, da je sklenil s pomočjo tukajšnjega poslanca Vinka, ki je prepustil vse svoje poklicne posle poslancu drugega okraja, sam pa je obdržal samo dnevnice, postaviti na lastne stroške dom za slepe v Slov. Bistrici. Da boste meščani in okoličani vedeli zakaj, vam jaz povem, da v to svrhu, da bo po volitvah vse tiste duševne slepce v Slov. Bistrici, ki še dosedaj niso spregledali in bodo njega volili, zaprl v dom slepih. Zato volilci, volite 27. marca vsi JRZ listo z nosilcem g. dr. B. Schaubachom.

Mrtvaška glava na meji! Po dolgem času sedaj zopet vidimo mrtvaške glave na črni zastavi. Svoj čas so jih nosili naši slavni orjunaši. Te dni pa so se pojavile na naši severni meji. Tja so jih prinesli napadalni oddelki Hitlerja. Sedaj šele lahko veste, odkod so si ti naši črnosrajčniki sposodili svojo zastavo. Sem radoveden, če jih bo sedaj kaj čez mejo mikalo, tja pod »svojo« zastavo?

Kaj dela slovenska ljudska fronta? Vežba najnovejšega rekruta — JNS, ki se je tu in tam zatekla pri občinskih volitvah v to fronto. V večernih urah pa se vežba za mešanje strupa, da gre na pomoč Stalinu v Rusijo.

Nasvet bratom Hrvatom. Meni se zdi, da sami med seboj niste več bratje. Povejte, koliko vas je sedaj, da bomo vedeli pripraviti učne knjige,

kjer smo dosedaj brali, da smo vsi le eni bratje, čeprav smo dejansko trije bratje. Jaz mislim, da je le najboljše, da ostanemo samo pri treh bratih v državi, zato se nikar ne razbratite preveč!

Bliža se, bliža lepa pomlad! V proračunu sem videl tudi prikuho in ena me posebno miha, da bi le kmalu zrastle in oznanila lepo pomlad, to je dodatek o samoupravah, ki se naj ustanovijo v državi. In JNS se tega najbolj boji, da bi se vendar enkrat odtajal led centralizma. JNS namreč ne zdrži na soncu, ampak samo v tem centralističnem ledu ima svoje življenje.

Sieg heil! Ne vem, ali je bil odmev sem čez mejo, ali sem slišal pa prave glasove Sieg heil, ko sem šel v noči mimo gotovih hiš v Mariboru? Nič ne pričakujte, Hitler je hiter, pa se je ob naši meji opehal...

Slonovska politika. Velesile so kakor sloni med živalmi. Slon je počasen in neokreten, mala žabica že petkrat preskoči, preden se slon obrne. Kadar pa se obrne, pa naredi širok korak, pa vsa žabica zgine pod slonovo copato. Sem radoveden, kdaj bodo velesile naredile korak, ker okrenile so se že nekoliko.

Največje zlo na svetu je Društvo narodov — kdor vanj veruje, bo pogubljen. Dokaz: Avstrija.

Velika Nemčija šteje po združitvi z Avstrijo 75 milijonov prebivalcev na 554.500 km².

Zmagovito prodiranje Francovih čet v Španiji. Najnovejša velika Francova ofenziva, o kateri poročamo spredaj, zelo lepo napreduje in so nacionalistične čete prodrle v Aragoniji 80 km daleč. Izgube komunistov na mrtvih ter ujetih so zelo velike.

Domače novice

Vse krščanske starše vabimo na vzgojni teden, ki ga priredi mariborska podružnica Slomšekove družbe v dneh od ponedeljka, 21. marca, do četrta, 24. marca, ob 20 v veliki dvorani Zadrufne gospodarske banke v Mariboru. Predavali bodo priznani vzgojeslovci, tako 21. marca g. prof. Bogovič »Zakaj toliko neuspehov v sodobni vzgoji«, 22. marca g. dr. Stanko Gogala »Vzgoja in dresura«, 23. marca g. prof. Fran Fink »Obrtniki in mojstri kot vzgojitelji«, 24. marca gospa šolska ravnateljica v p. štopca Antonija »Ovire in sredstva pri vzgoji delavskega otroka s posebnim ozirom na dekleta«. Predavanja so vstopnine prosta. Pridite vsi, ki se zanimате za krščanska in sodobna vzgojna vprašanja!

Veliki požari. Občina Rače pri Pragerskem je doživela dva požara, ki sta bila podtaknjena. V Sp. Gorici se je pojavil rdeči petelin v gospodarskem posloplju Jakoba Predikaka. Domači so oteli s pomočjo sosedov gospodarsko orodje in

HRANILNICAM IN POSOJILNICAM!

Sporočajte nam, kako napreduje v vašem kraju spoznanje slovenskih kmetov, da se z novo vneto oklenejo svojih domačih denarnih zavodov. Ovire in pomsleke, če še kje obstojajo, nam sporočite, da jih odstranimo!

Vse tiskovine za poslovanje hranilnic in posojilnic naročajte v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru!

vozove. Ogenj je kljub naporu gasilcev preskočil na sosedno gospodarsko posloplje Ivana Potiska in ga je uničil. Ko so se vračali gasilci iz Podove, ki so gasili v Gorici, je že gorelo v Podovi gospodarsko posloplje Franca Praunspengerja, od katerega se je vnelo gospodarsko posloplje njegovega sosedu Franca Damjana. Obe posloplji sta zgoreli do tal. V vseh naštetih požarnih nesrečah gre za peklensko delo požigalca. — V Vačah nad Litijo je zgorelo vsled požiga v noči na nedeljo šest posloplij. Škoda znaša tristo tisoč dinarjev.

Obsodba radi poboja. V Mariboru so sodili 14. marca 21 letnega delavca Ivana Ilca z Majškega vrha pri št. Vidu pri Ptuju. Imenovani je sunil 1. septembra 1937 v Marenbergu Karla Gajšeka z nožem, mu ranil pljuča in je Gajšek 15. septembra umrl v bolnišnici v Slovenjem Gradcu. Istočasno je ranil z nožem levo stran prs Avgusta Svečka, Franca Novaka pa je udaril po glavi in ga je sunil v levo nadlaket. Pokolj se je odigral med popivajočimi obiralci hmelja. Ilc je bil obsojen na štiri leta strogega zapora.

Društvene vesti

Selnica ob Dravi. Na praznik sv. Jožefa priredi fantovski odsek v zvezi z dekliskim krožkom akademijo v župnišču ob treh popoldne.

Sv. Frančišek Ksaverij. V nedeljo, 20. marca, vprizori Prosvetno društvo ob 14.30 v Prosvetnem domu znamenito igro v šestih slikah: »Carski sel«. Pridite pogledat v obilnem številu!

Naši rajni

Sv. Lovrenc na Pohorju. Dne 11. marca ob osmih zvečer je umrl po skoraj dvamesečni bolezni pri svoji hčeri, gospej Pavli, omoženi Kasjak, učiteljici in posestnici, upokojeni nadučitelj in organist od Gornje Sv. Kungote, Jaunig Gabrijel. Bil je tukajšnji rojak, rojen v sosednji Puščavi 20. marca 1855. Rajni g. nadučitelj je bil potomec nekdanje slavne ruške rodovine Jamnik, iz katere so izšli v 17. stoletju štirje duhovniki: Luka, Štefan, Henrik in Jakob, ki so bili deloma tudi učitelji na takratnih, daleč okrog znanih ruških latinskih šolah. — Pokopan je bil ob veliki udeležbi ljudstva v nedeljo po-

Nadaljevanje na strani 13.

Poslednje vesti

Politična vest iz naše države

Državni proračun bo sprejet 15. marca. Skupščina je prereševala novi državni proračun v podrobnih razpravah 14. marca. Novi proračun bo končno veljavno sprejet od skupščine 15. marca s finančnim zakonom ter amandmani ali posebnimi pooblastili posameznim ministrom.

Politične vesti iz drugih držav

Novejši dogodki v Avstriji

Hitler je prispel 14. marca iz Linca na Dunaj, kjer je bil nadvse slovesno sprejet. Na Dunaju so se zbrali narodno-socialistični voditelji iz vse Avstrije. Iz vseh dežel so se pripeljale močne skupine mladine, ki so sodelovale pri sprejemu. Službeni pozdrav »führerja« bo danes, 15. marca, in bo ta dan Hitler govoril.

Spojitev Avstrije z Nemčijo se izvaja z vso naglico in brez odpora.

Avstrijska vojska je priključena nemški. Poveljnik nemških oddelkov na področju Avstrije je general von Bock. Pripadniki avstrijske vojske so prisegli Hitlerju kot vrhovnemu poveljniku.

Avstrijska poslaništva v inozemstvu so že odpravljena in zamenjana z nemškimi. Nemški zakoni proti judom so razširjeni na Avstrijo. Judje bi se radi razbežali z Dunaja in Avstrije sploh, a so vse sosedne države zaprle meje in nemška oblast zapleni vsakemu beguncu premoženje.

Habakuk

10

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

Prvega julija je dobila svojo mesečno plačo. Ko sta s pismonošem ostala sama v pisarni, je položila trideset kron predenj in je rekla:

»Habakuk, tu ti dam prvi obrok. Prihodnjega prvega bom dodala tudi nekaj za obresti.«

Fant je dekle ostro pogledal in je potem vprašal:

»Kaj bo z vašo materjo? Ali tej ne boste ničesar poslali?«

»Pač, pač. Materi sem že poslala petdeset kron.«

»Tako! Če si zdaj še trideset kron zvržete, vam ostane še malo drobiža. Od česa pa hočete živeti?«

»Bom manj zapravila.«

»In shujšala in zbolela, kaj?... Gospodična, zdaj vam povem enkrat za vselej: Ne krajcarja mi niste dolžni in zaradi tega tudi nikoli ne bom ne krajcarja od vas sprejel. Če me nočete ujeziti, mi ne črhnite nikoli več ne besedite o tem — nikoli več!«

Rekel je to strogo, skoraj hudo, in še preden mu je dekle moglo kaj odgovoriti, se je izgubil skozi duri.

Naslednje dni je Habakuk opazil, da gospodična ne hodi le vsako nedeljo k pridigi in k maši, popoldne pa h krščanskemu nauku, ampak da je vsak večer, ko pošto zapre, njena prva pot v cerkev. Neko nedeljo jo je videl celo pri spovedi in potem pri obhajilni mizi. Tega je bil pač zelo vesel.

Drugače se je med njima marsikaj izpremenilo. Nič več nista tako brezskrbno kramljala kakor prej kdaj. Včasih jima je kar iznenada zmanjkalo besedi. Habakuk se je očitno izogibal, da bi dekletu pogledal v obraz; na vprašanja ji je raztreseno odgovarjal in, če ga je zaradi tega prijazno pokarala, je živo zardel.

Ona ni bila nič več dobre volje. Čestokrat je celo uro strmela skozi okno in je zanemarjala svoje delo. Koj nato se ga je lotila z vso vnemo in si je tako skušala pregnati zbegane misli. Pred Habakukom je le s težavo skrila svoj nemir in strah. Kadar je prišel, ga je prisrčno pozdravila; kadar je šel, je žalostno zrla za njim. Kako krat je bila ljuba in prijazna, drugo krat se je držala, kakor da se kuja.

Tisti čas se je Habakuk odločil, da odpove svojo trojno službo pri št. Petru in da se prostovoljno javi k vojakom.

VII.

Luka Drnik iz Podkrajja je bil prestar in presantav, da bi ga bili vzeli na vojsko; zato je noč in dan zahvaljeval Boga.

Kljub temu je vojska tudi njemu prinesla svoje križe in težave; kajti v Tržiču so ga rotili, naj jim nanosi jajc, masla in mesa, doma pa so kmetice že komaj očakovale, da jim prinese iz mesta kako betvico kave in sladkorja, kmetje pa so ga za tobak. Ali kakor je na kmetih težko dobil domačih pridelkov in, če jih je, jih je moral presneto drago plačati, tako je bilo tudi v mestu trdo za kavo, sladkor in tobak. Dan za dnem je bil na poti, da si je sproti obrusil vse pete na zdravi in na krivi nogi, in vendar ni mogel vsem željam svojih kupcev ustreči. Ljudje so se jezili, obirali so ga in sumničali, da blago skriva in ga drugam kam prav drago prodaja; kar padalo je po njegovi plešasti glavi, kadar so ga obkolile ženske, in možak je menil, da na vojski ni hujše kakor v sredi takihle jezičnih kofetarij. Povrh so ga vzeli še orožniki na piko; večkrat je moral plačati kako kazen zaradi verižništva, enkrat pa je štiri in dvajset ur tudi že sedel zaradi tega.

Ali najhujše je bilo, da je, ko se je vrnil domov, prišel vedno le z dežja pod kap. Njegova Cenca mu je napravila tako pridigo, da so ga vsakokrat tri dni potem ušesa bolela, češ da se potepa, da je premalo denarja prinesel, da je lahkomišeln zapravljivec, na kraju mu je naštel še vse grehe, ki jih je sploh kdaj v življenju storil ali le mislil storiti.

Dolgo časa je Luka potrpel in je z dobro voljo prebrodil vse take sitnosti in nadloge. Ko pa vojske le ni bilo kraj in so postajale nadloge vsak dan večje, je tudi njega minula potrpežljivost. Kadar je takole sam s svojim konjičem kimal po dolini, se je začel razvnamati in godrnjati. Ni se pa nikoli hudoval na Boga, ampak le na cesarje in ministre in tiste gospode, ki se ne dajo ugnati in ne odnehajo in ne odnehajo. Jezil se je tudi na svoje kupce, ki jim že nikakor več ni mogel ustreči, godrnjal pa tudi zaradi svoje žene, ki je bila vedno bolj sitna.

Služaj pa je nanesel, da mu je vojska poleg nadlog dala nekaj, kar ga je tolažilo v njegovih bridkostih. To se je zgodilo takole:

Lukov bistri in lepo rejeni konjič pri zadnjem naboru ni bil take sreče kakor njegov gospodar; potrdili so ga in ga vzeli za vojsko. Namesto tega je dobil Luka starega krampa, ki si mu lahko vsa rebra preštel, na nekaterih krajih pa je bil prav do žive kože oguljen. Razen tega je imelo kljuse poleg nekaterih dobrih lastnosti cel kup slabih. Bil je uporen konj, ki je rad brcnil, še rajši pa ugriznil, za Lukovo prijateljsko besedo mu ni bilo mar, saj je bil na obe ušesi gluha. Od prej je imel grdo navado, da je pred vsako gostilno kakor vkopan obstal in ga nisi spravil naprej, dokler ni dobil merice ovsa in si svoje pol urice ni oddahnil.

To razvado so podpihovali krčmarji, ki so s praga prigovarjali Luku, naj vendar privoščiči sebi in konju to malo počitka, in ga tako zvalili in zapeljali v hišo. Če pa je stopil v krčmo, ni mogel za prazno mizo sedeti; naročil si je to, kar je najceneje — frakeljček žganja. Ni trajalo dolgo, ko se mu je zdelo, da je žganje prav čedno na pogled in kar tečno za grlo in želodec; glavo ti razbistri in srce olajša.

Tako je torej našel tolažbo za vse bridkosti in težave svojega življenja. Navadil se je na te postaje in kaj kmalu je dalj časa počival v gostilni, kakor pa je bilo treba zaradi konja. Nezmernosti se je sicer skrbno varoval in tudi nikoli ni bil pijan; ali gostiln je bilo ob poti nemalo in pri vsaki kozarček zdaj tega zdaj drugačnega žganja — kaj čuda, če je postajal vedno bolj razsvetljen, globokoumen in zgovoren! Včasih se mu je vzbudila vest, ker je že tolikokrat čul, da alkohol ni kaj prida. Toda dejal si je, da prvič ne pije alkohola, ampak le žganje, drugič pa, da ne pije iz požrešnosti, temveč le, ker je njegova duša potrebna tega zdravila. Če zapisujejo zdravniki proti telesnim boleznim zdravila, v katerih je vedno tudi kaj strupa, menda vendar ne bo nič hudega, če on zauživa zdravilo proti notranjim boleznim, tem manj, ker se s takim zdravilom obvaruje jeze in nejevolje na svet in ljudi.

Tako se je Luka opravičeval in si je zložil tudi svojo pesmico:

»Vino, to zame ni,
pivo me šment tišči;
glažek žganjice pa,
ta mi korajžo da.«

Pri vsem tem pa je bil Luka slej ko prej pobožen in je te čase še več in še bolj molil kakor prej; včasih ga je molitev do solz prevzela.

Ko je Cenca prvič zavohala duh Lukovega zdravila in videla posledice takega zdravljenja, je bila vsa iz sebe, tako je bila iznenadena in jezna. Prsknila je kvišku kakor raketa, jela vpiti in piskati, da so njeno dretje čuli po vsej vasi. Luka pa se je na moč zasmeljal in je dejal:

»Cenca, preljuba zakonska žena, tako je prav — tako mi je po volji. Ko se mož ves dan ubija za ljubo družino in se na večer truden vrne domov, hoče imeti svoj kratek čas. Godce poslušam čez vse rad, še rajši pa tako ljubo petje. — Smo peli, smo bili veseli, holadri, holadrijo! — Ali eno te prosim, ljuba Cenca: Nikar tako glasno ne prepevaj! Škoda za tvoj lep glas! Zahripel ti bo in ne bodo ga več čula moja ušesa. Začni od kraja, toda tiše, da bo lepše!«

Pravi kot meri sto stopinj!

Nemški listi poročajo, da je nemški notranji minister odredil, da na Nemškem poslej pravi kot ne sme več meriti 90 stopinj kakor doslej, marveč sto stopinj. Ker pa je pravi kot ena četrtnina kroga, zato nemški krog ne bo meril več 360 stopinj, marveč 400! Razdelitev kroga na 360 stopinj je sicer stvar dogovora med znanstveniki in ni nikjer rečeno, da bi se stvar ne smela spremeniti. Toda čudno bo, če se bo stvar spremenila samo v Nemčiji, drugod pa bo krog še vedno meril 360 stopinj. Dalje je nemški minister odredil, da se koti ne bodo več izražali z minutami in sekundami, marveč z decimalnimi števili. Zato se morajo do 1. aprila 1945 spremeniti vsi merilni instrumenti. Odkredba veli, da je tako računanje bolj enostavno kakor dosedanje, ker imamo v Evropi za vse mere že decimalni sistem. Kot 60 stopinj poslej ne bo imel več toliko, marveč 66,666 stopinj.

Zvočniki pri divjakih

Znano je, da so afriška divjaška plemena imela že davno pred modernimi brezžičnimi brzojavami izvrstno delujoče oddajne postaje. Vse važnejše novice so sporočili na ogromne daljave skozi pragozde in puščave s posebnimi bobni. Zadnje čase pa so raziskovalci odkrili pri najbolj divjih in okrutnih rodovih nekega avstralskega otoka, pri »lovcih na človeške glave«, še drugo sredstvo brezžičnega poročanja, ogromne zvočnike iz hlo-dov. Velikanski, več ko meter debel hlo-dol-bejo v vsej njegovi dolžini, tako pripravljene cev uravnajo v določeno smer in v določenem kotu, odžagajo spodnji del cevi na prednjem koncu, tako da ostane nad ustjem nekaka streha. Poročevalec sedi v notranjščini cevi in njegov močno ojačen glas grmi proti sosednim rodovom, jih kliče v boj ali poziva na kake slavnosti.

Kmečka trgovina

Živina

Cene so od našega zadnjega poročila ostale skoraj neizpremenjene. Trgovina z živino pa postaja bolj živahna, kakor vsako leto s pričetkom pomladi. Na zadnjih sejmih so bile dosežene sledeče cene:

Novo mesto. Kupčija z voli je bila zelo živahna, za ostalo govedo zelo slaba. Voli so bili po 5 din, krave kot klavna živina po 3.50—4 din.

Maribor. Prignanih je bilo 52 konj, 16 bikov, 200 volov, 467 krav in 25 telet, skupaj 720 komadov. Cene so bile: debeli voli 4.80—5.50, poldebili 4.50—5.25, plemenski 4.75—6, bikki za klanje 3.40—4.60, krave za klanje (debele) 3.80—5, plemenske 3.60—4.50, krave za klobasarje 2.50 do 3.10, molzne 3.60—4.50, breje 3.75—4.75 din, mlada živina 4.75—5.75, teleta 5—7 din. Prodanih je bilo 343 komadov.

Marenberg. Na sejem je bilo prignanih 23 volov, 18 krav in 4 konji. Debeli voli 4.50—5 din, poldebili 4—4.50, plemenski 4.25—4.75 din, plemenske krave 3—4.50, molzne 3—4, breje 4 do 4.75 din. Za izvoz v Avstrijo so bili prodani štirje komadi.

Petrovče. Voli so bili po 5—5.50, telice 4.50 do 5 din, krave 2.50—4, bikki 3—4 din. Sejem je bil slabo obiskan.

Kranj. Voli 6 din, 5.75 in 5.50, telice 6, 5.75 in 5.50 din, krave 5.50, 4.55 in 3.50 din, teleta pa po 7 in 6 din.

Konjice. Voli 5.50, 4.75 in 4 din, telice 5, 4.50 in 3.75 din, krave 4, 3 in 2 din, teleta 5.50 in 5 din.

Ljutomer. Telice 4.50, 4 in 3 din, krave druge vrste 3, tretje vrste 2.25 din, teleta 5 in 4.50 din.

Brežice. Voli 6, 5 in 4.50 din, telice 5.50, 5 in 3.50 din, krave 5, 4 in 2.50 din, teleta po 5.50 in 5 din.

Kamnik. Voli 4.50—5.50 din, krave 3.75—4.50, junci in telice 4—5, teleta 5—6.50 din.

Vuzenica. Voli 4—4.50 din, krave 4—3.50 din, telice 3—4 din.

Murska Sobota. Po prestanku slinavke in parkljevke v lendavskem okraju je bil v Soboti dne 7. marca prvi dovoljeni živinski sejem. Cenc: bikki 5—6, 4—4.50 in 3.50—4 din, telice 5—6 din, 4—5 in 3—4 din, krave 3—4, 2—3 in 2 din, teleta 5—7 in 4—5 din.

V št. Petru pod Sv. gorami, v Kostivnici in na Pilštanju. Voli 5—5.50, 4—4.50 in 3—4 din, telice 4.50—5, 4—4.50 in 3—3.50 din, krave 3.50

do 4, 3—3.50 in 2—2.50 din, teleta 5—6 in 4—5 din 1 kg žive teže.

Svinje

Na mariborskem svinjskem sejmu so se prodajali mladi prašiči 5—6 tednov stari po 85 do 105 din, 7—9 tednov 110—120 din, 3—4 mesece 145—190 din, 5—7 mesecev 240—380 din, 8—10 mesecev 410—480 din, eno leto stari 710—810 din; 1 kg žive teže 5.50—7.75, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — Na sejmu v Ptujju: debele svinje 7.50—8.50 din, plemenske 6—6.75 din, pršutarji 6.50—7.50 din; mladi prašiči od 90 do 170 din. — V Kranju: prašiči špeharji 10 din, pršutarji 9 din 1 kg žive teže; mladi pujski 7—8 tednov stari 105—130 din komad. — V Soboti je bila cena špeharjem 8—9 din, pršutarjem 7 do 8 din. — V Kamniku: plemenske svinje 6.50 do 8 din, breje svinje 700—1200 din komad.

Volna in kože

Neoprana ovčja volna 22—24 din, oprana 32 do 34 din. — Goveje sirove kože kilogram 12 do 14 din, telečje 12—14 din, svinjske 8—11 din.

Denar

Banke plačujejo za en ameriški dolar 46.80 din, za kanadski dolar 46.50 din, za angleški funt 235 din, za švicarski frank 10.90 din, za francoski frank 1.50 din, za češko krono 1.52 din, za italijansko liro 2 din, za avstrijski šiling 8.25 din.

Mariborski trg

Na mariborskem trgu 12. marca so pripeljali 91 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 11—13 din, slanina 13—14. Kmetje so pripeljali osem voz sena 40—43, štiri detelje 40 do 45, tri slame 30—32 ter 28 voz čebule 0.75 do 1.50. Česen 3—4, zelje 5—8, kislo zelje 5, repa 2, ohrovt 2—10, hren 7—8, špargelj (1 kg) 10 do 12 din. Jabolka 4—8, suhe slive 10—14, celi orehi 6, luščeni 20. Na trgu je bilo sedem vreč pšenice 1.75—2 din, šest rži 1.75—2, osem ječmena 1.50—1.75, 12 koruze 1.25—1.50, sedem ovsa 1—1.25 din, osem prosa 1.50—1.75, osem ajde 1—1.25, štiri prosenega pšena 3—4, pet ajdovega pšena 4—5, 14 fižola 1.50—2.50 din. Mleko 1.50—2, smetana 10, sirovo maslo 28 din, čajno 32—36, jajca 0.40—0.75. Prinesli so 308 kokoši 18—25 din, 472 piščancev 30—65, osem rac 40—60, pet domačih zajcev 10—25 din, 12 kozličev 30—60 din, tri jagnjice 60—70 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Zavarovalna družba »Feniks«. J. Pleteršek v M. Leta 1919 ste sklenili zavarovalno pogodbo z zavarovalno družbo »Feniks«, glasom katere bi vam morala 19. maja 1934 izplačati vsoto 5000 kron. — Na posamezna vprašanja vam odgovarjamo: Imenovana zavarovalnica ni propadla, marveč opravlja njene posle sedaj »Jugoslovanski Feniks«, zavarovalno društvo v Beogradu, Kneginje Ljubice ulica 15/II. Glasom uredbe z dne 16. decembra 1936, kateri je dal finančni zakon za leto 1937/38 zakonito moč, je pa »Jugoslovanski Feniks« dolžan zavarovancem, pri katerih je nastopil zavarovani primer pred 16. decembrom 1936 in se zavarovana vsota še ni izplačala, izplačati le 45% zavarovane vsote. V vašem primeru je najprej 5000 kron prevesti v dinarje po relaciji 4:1, torej 1250 din. Od slednje vsote imate dobiti 45%, torej 562.50 din. Ali je vaš zahtevek na izplačilo zavarovane vsote že zastaral, ne vemo, ker nam ni znana vsebina zavarovalne pogodbe. Ako imate polico v rokah, preberite vse zavarovalne pogoje; gotovo bodo vsebovali tudi določbe o eventualnem zastaranju. Pomen zastaranja leži v tem, da sodišče ne more obsoditi dolžnika na plačilo terjatve, ako ugovarja zastaranje. Ako pa dolžnik ne ugovarja zastaranja, mora dolg izplačati, kajti naturalna obveza še vedno obstoji. V Mariboru ima »Jugoslovanski Feniks« ekspozituro na Aleksandrovi cesti 28 in se lahko obrnete kar na to s svojo zahtevo na izplačilo.

Sosed prepoveduje »vlačenje« vode. N. J. v P. Sl. Gr. že 35 let »vlačite« Vi, odnosno vaš lastniški prednik — tast — vodo iz sosedovega zemljišča, ne da bi za to kaj dajala, sedaj pa sosed naenkrat prepoveduje vlačenje vode, ker mu ne

puscite voziti preko vaše njive. Vprašate, ali vam sme prepovedati vlačenje vode, odnosno zahtevati za vodo plačilo. — Ako res že 35 let (vštevši lastniške prednike) vlačite vodo iz sosedovega zemljišča javno, brez sile, ne da bi bili za to prošili in ne da bi bili za to kaj dali, odnosno storili kake protiusluge, tedaj ste pravico brezplačnega vlačjenja vode priposestvovali in se vam na prepoved ni treba ozirati. Ako bi sosed uporabljal silo ali uporabo vode onemogočil, bi ga morali tožiti s tako zvano konfesorijsko tožbo na priznanje vaše pravice.

Kmečki mlini in oprostitve plačevanja obrtnega davka. B. Zupanc v Č. Ni verjetno, da bi v šmarnskem okraju veljali drugačni predpisi glede pobiranja obrtnega davka kakor v celjskem okraju. Po finančnem zakonu iz leta 1936/37 so plačevanja obrtnega davka oproščeni le potočni mlini z največ dvema mlinskima kamnoma, postavljeni ob potokih, ki presihajo in ki zato ne morejo delovati vse leto, marveč samo obdobje, kadar pride voda. V kolikor pa lastniki drugih kmečkih mlinov meljejo za druge osebe proti odmeni, so podvrženi plačevanju obrtnega davka, ki znaša 8% z dokladami 10% čistega dohodka. Kot čisti dohodek se računa tretjino odmene za mletje. Navadno računajo davčne uprave, da zasluži mlinar bruto 20 din od meterskega stota.

Vrnitev posojila iz leta 1925. L. M. v S. Vaš oče je leta 1925 posodil 7500 din nekemu posestniku. Ta posestnik je leta 1932 prodal svoje posestvo nekemu drugemu posestniku, ki je prevzel plačilo vaše terjatve, slednji pa je posestvo izročil svojemu sinu. Ta sin noče vrniti več nego le polovico glavnice. Vprašate, ali res vaš oče, ki je sedaj le prevžitkar brez premoženja, ni upravičen izterjati cele svoje terjatve? — Ako je dolžnik v boljšem gmotnem položaju, tedaj ne

živja zaščite in zamore vaš oče izterjati celo terjatev z dogovorjenimi obrestmi vred. Ob sporu odloči seve sodišče, ki upošteva premoženje in eventualne dohodke obeh strank. Zoper odločbo okrajnega sodišča je dopustna pritožba še na okrajno sodišče.

Znižanje dedščin vsled znižanja zapuščinskih terjatev. H. Sikošek v B. V zapuščinskem postopanju po vašem pokojnem očetu se je med aktivni upoštevala neka terjatev pokojnika zoper nekega kmeta v celem prvotnem znesku, čeprav ste vi omenili, da bo vsled zaščite dolžnika za polovico znižana. Notar je vzlic temu pri določitvi dedščin razdelil neznižano vsoto. Vi ste nato prevzeli zapuščino ter obvezo, izplačati sodediča. Vprašate, ali si smete vsled naknadnega znižanja terjatve in ker boste morali plačati še stare odvetniške stroške, ki so nastali z izterjavo te terjatve, odračunati sodedičema od dedščin sorazmerni znesek. — Ako ste prevzeli zapuščino po cenilni vrednosti in nista sodediča nič popustila, marveč zahtevala točno izračunano dedščino, vpoštevajoč gornjo terjatev v neznižanem obsegu, potem si smete odračunati sorazmerni znesek, ki odpade vsled znižanja in stroškov. Ako pa sta sodediča pri določitvi prevzemne vrednosti ali dedščin kaj popustila (morda baš radi vaše opombe o znižanju terjatve vsled zaščite dolžnika), potem vam odračunanja ne svetujemo brez dogovora s sodedičema, odnosno njunega soglasja.

Nedopustnost odslužnja dnin in živine s kovaškim delom brez pooblastitve. F. Senica v P. Imate prezadolženo posestvo, za njega obdelavo si morate najemati tuje delovne moči in živino, v odmeno pa dotičnikom opravljate razna kovaška dela; ste samouk in imate malo kovačnico. Pritožujete se, da vam oblast brani izvrševati kovaška dela za druge, pa čeprav s tem le odslužujete izposojeno živino in dninarje. — Žal brez pooblastitve od strani obrtne oblasti res ne smete izvrševati nikakih kovaških del za druge, ne proti plačilu, ne kot odmeno za posojeno živino ali opravljenja poljska dela. Pritožba ne bi nič pomagala; vaša prezadolženost ne igra vloge z ozirom na jasna določila obrtnega zakona. — Davčna uprava vam od primernih dohodkov takega dela sme naložiti pridobnino, ker je vseeno, ali vam drugi plačajo v gotovini ali pa opravijo kaka poljska dela.

Obnova procesa. P. J. v M. Vaš brat je bil obsojen na 18 mesecev robije, ker je na prigovarjanje očeta zažgal domačijo, vsled česar je morala zavarovalnica izplačati 18.000 din zavarovalnine. Vprašate, ali bi se mogla doseči obnova procesa in znižanje prisojene kazni. — Obnova kazenskega postopanja je v glavnem dopustna, če obsojenec predloži nove činjenice ali nove dokaze, ki so sposobni sami po sebi ali v zvezi s prej preiskanimi dokazi, povzročiti njegovo oprostitve ali obsodbo zbog takega dejanja, na katero se mora uporabiti milejši kazenski zakon; če se dokaže, da je bila obsodba povzročena z lažno ali z lažno prenarajeno listino, ki se je uporabila za dokaz, ali z lažno izpovedbo prič ali soudeležencev ali z lažnim strokovnim mnenjem izvedencev. Ostali obnovitveni razlogi se tičejo formalne strani kazenskega postopanja in napačne uporabe zakonov. Ako nimate razlogov za obnovo, poskusite doseči izredno omilitev kazni. Le-ta je dopustna, če se pojavijo, ko je dobila sodba pravno moč, olajševalni razlogi, ki jih ni bilo, ko se je izrekala sodba ali se vsaj takrat ni vedelo za te razloge, pa bi bili očitvidno povzročili milejšo odmero kazni. Tak olajševalni razlog bi bil, da je bila škoda naknadno celoma ali deloma poravnana. Predlog na izredno omilitev kazni lahko stavi tudi sorodnik obsojenca.

Posarjena amnestija. Ista. Ako ni formalnih pogojev niti za obnovitev postopanja, niti za izredno omilitev kazni, odnosno ako sodišče zavednima predlogoma ne bi ugodilo, je možna še prošnja na ministra pravde, naj bi se izrečena kazen po milosti omilila, znižala ali odpustila. V prošnji navedite vse to, kar ste v pismu nam (mladost storilca, nasilnost nasnovatelja, eventualno poravnano škodo, nujno potrebo obdelave posestva, ki je sedaj brez moške moči). Opozarjamo vas še na določbe o pogodnjem odpustu.

Rubež obleke. A. Pušnik v G. Zarubiči se sme tudi obleka, vendar pa ne tista, ki je neizogibno potrebna zavezanca in članom njegove rodine, živčim z njim v skupnem hišnem gospodarstvu. — O usodi posmrtninske zavarovalnice »Hitra pomoč«, ki nam doslej ni bila znana, vam bom sporočili, ko dobimo potrebne podatke iz Ljubljane. Vsekakor smatramo, da boste dobili vrhne vse prispevke, katere ste plačali že potem, ko je bila zavarovalnica razpuščena, ker spadajo v poseben sklad.

Odvzem zemljišča v svrhu razširitve ceste, odstranitve plotov. J. Sabočan v G. Kupili ste posestvo s hišo in plotom, ki stoji že 35 let na mestu, katerega je svoječasno določila uradna komisija, sedaj pa zahtevajo, da plot odstranite in Vam hočejo odvzeti 2,5 m širok pas zemljišča v svrhu razširitve ceste. Vi nikakor nečete na to pristati, zlasti ker ste morali svet drago plačati in je na drugi strani ceste dovolj prostora za njeno razširjenje. Vprašate, kaj naj ukrenete in ali je tak postopek dopusten po zakonu. — Po zakonu o cestah morajo biti plotovi oddaljeni najmanj en meter od zunanega roba ceste, pa čeprav stoji bližje že 50 let. Nadalje se sme vsako nepremičnino zaseči, začasno ali stalno, za neposredno kakor tudi za posredno potrebo državne ali samoupravne ceste. Seve se zasebna imovina razlašča le proti odškodnini lastniku po zakonitih predpisih o razlastitvi. Zoper zadevni odlok se morete pritožiti na višjo oblast, ki mora biti v odloku navedena, ter v tam odrejenem roku. Natančnejših navodil Vam žal ne moremo dati, ker nam niste sporočili, kaj je že konkretno storjenega in katera oblast posega v Vaše pravice.

Izlučevanje kamenja iz potoka. Isti. Ob Vašem posestvu teče potok in bi radi vedeli, ali smete iz njega za lastno uporabo izlučevati kamenje, katero prinaša voda, in eventuelno v kateri oddaljenosti od mosta, ki se nahaja v bližini. — Ako je potok javna voda (kar bo skoro gotovo, vendar radi gotovosti poprašajte pri občini ali okr. glavarstvu, ali je voda javna, odnosno ali ima kak zasebnik kake posebne pravice do nje), smete svobodno iz njega pridobivati kamenje, pesek in gramoz; paziti morate le, da s tem ne ogrozite vodnega toka ali obale, da ne kršite kakih tujih pravic in da ne prizadenete s tem komu kake škode. Bližina mosta ne igra nobene vloge.

Izterjanje pravnih stroškov od podleglega nasprotnika. S. J. v G. Philips radiopodjetje iz Beograda je potom odvetnika tožilo Vašo hčer na plačilo nekega zneska, je pa tožbo zgubilo v obeh inštancah in je obsojeno na povračilo pravnih stroškov Vaši hčeri. Teh stroškov pa noče plačati ne podjetje, ne njegov odvetnik vzlic poteku devetih mesecev. Vprašate, kaj naj storite, da pridete do poplačila. — Odvetnik ni dolžan plačati dolga svojega klienta-poblastitelja. Predlagajte uvedbo izvršbe zoper Philips podjetje v Beogradu, katero bo gotovo posedovalo kaj premičnin (radioaparator, pisalnih strojev ali podobno), ki so rублиve in se jih bo dalo na dražbi prodati. Kak odvetnik bo rad prevzel to stvar, ker je uspeh siguren. Lahko poblastite (prav za prav Vaša hči) kar kakega beogradskega odvetnika (morda dr. Franca Jež, ki biva v Miloša Velikog 17). Pošljite mu obe sodbi. Hči bo najbrž zamogla dobiti ubožno spričevalo, kar

bi bilo priporočljivo, da tako doseže oprostitev plačila taks in raznih pristojbin v teku izvršilnega postopanja, katere bi sicer morala iz lastnega vnaprej plačati (pri čemur je seve zavezano podjetje dolžno jih vrniti, odnosno se poplačajo iz izkupička).

Bogatejša upnika nočeta priznati znižanja. M. Novak v Dokležovju. Leta 1929 ste si izposodili od dveh kmetov po 3500 din za nakup živine in zemlje, plačali ste enemu že 1050 din, drugemu pa 1190 din na obrestih, prosili ste oba za obračun, odnosno za novo zadolžnico ter znižanje, pa nočeta priznati nikakega znižanja, pač pa bi si rada razdelila Vašo njivo, čeprav imata 20 krat več zemlje nego Vi. Vprašate, kaj Vam je storiti in koliko obresti morate plačati. — Ni Vam treba prav nič skrbeti za obračun in novo zadolžnico. Nasprotno je dolžnost Vajinih upnikov, da izstavita pravilni obračun in novo zadolžnico ter Vas povabita potom občine k ureditvi zadeve in podpisu. Glavnico morata znižati na polovico, obresti pa smeta zahtevati za čas od 20. aprila 1932 do 23. novembra 1933 največ 10%, od 24. novembra 1933 do 26. septembra 1936 le 1%, od 27. septembra 1936 naprej 3%. Ako upnika ne bosta na to pristala, Vam ni treba podpisati nove zadolžnice. Upnika bosta morala nato zahtevati odločno sodišča glede zaščite in znižanja. Preden to vprašanje ni rešeno, niste dolžni plačati niti obrokov. Ako bi Vas upnika preje tožila na plačilo, ugovarjajte, da še nimate pravilne nove zadolžnice. — Vaše njive Vam upnika ne moreta kar tako vzeti, marveč morata najprej doseči zoper Vas pravomočno sodbo na plačilo dolga ter nato uvesti izvršilo, odnosno dražbeno postopanje. Do tega pač ne boste pustili priti, ker si boste pravočasno pripravili denar za prva dva obroka znižanega dolga, katera boste morali plačati v 15 dneh, potem ko prejmete novo zadolžnico.

Prepoved sekanja šibja v Sotelski strugi. A. Bratanič v V. Zanima Vas, kdo je lastnik struge Sotle; lastniki parcel, ki meje na strugo, si namreč laste travo, šibje in vrbe, ki rastejo v strugi, v kolikor ni pod vodo; včasih pa tudi kaki drugi ljudje skrivaj posekajo kaj vrbe. Vprašate, ali so posestniki-mejaši upravičeni zabraniti, odnosno prepovedati drugim sekanje šibja v strugi. — Sotla je javna voda, vsled česar je njena struga javna last in mejaši nimajo pravice drugim prepovedati sekanja šibja v strugi. Iz javnih vod namreč lahko vsakdo pridobiva rastline (tudi šibje), zemljo, pesek, kamenje, led, ako s tem ne ogroža obrežja, ne krši tujih pravic (ni verjetno, da bi imeli mejaši kake posebne pravice), ne prizadene nikomur škode. Kdor hoče v javni vodi pridobiti kako pravico, katera izključuje pravico drugih oseb, mora imeti dovolilo politične oblasti. Priposestovanje takih izključnih pravic je izključeno.

ne vemo... « Sel je skočil s sedla in se opotekel. Šele sedaj so videli, da je ranjen in da mu iz velike rane na prsni teče kri. Prestregli so ga, da ni omahnil v cestni prah. »Izgubljeno! Pomoč...!« je še dahnil, potem so mu kleknila kolena in je izdihnil.

Vsa vas je zajokala: Izgubljeno! Zakaj so se vendar dvignili? Mari bi potrpele, kot smo doslej! Oče, Oče! Kje ste? — Robanov Matjažek pa ni jokal. V ušesih mu je še razločno donela poslednja beseda umirajočega sla: Pomoč! Zdrvel je domov, neopazeno odvezal konja in splezal na njegov hrbet. »Z Bogom!« je še zaklical preplašeni materi, ki je baš pritekla na prag. Potem je pognal...

(Dalje prihodnjič)

V šoli

Učitelj zasači Janezka, ko med poukom govori s svojim součencem.

»Janezek, ali nisi pravkar govoril z Mihcem, a?« zakriči nad njim.

Janezek: »Da.«

Učitelj: »Povej, kaj pa si rekel Mihcu?«

Janezek: »Nič!«

Učitelj: »Saj si vendar pravkar priznal, da si govoril z njim!«

Janezek: »Da.«

Učitelj: »No, torej, kaj si mu rekel?«

Janezek: »Nič!«

Učitelj jezno: »Če mi pri priči ne poveš, boš kaznovan. Torej ali si govoril ali ne?«

Janezek: »Seveda sem.«

Učitelj: »In kaj si rekel?«

Janezek: »Nič!«

Učitelj se obrne k Mihcu in ga vpraša: »No, Mihec, pa mi ti povej, kaj sta z Janezkom govorila!«

Mihec: »Jaz sem ga vprašal, koliko je dal za ta-le zvezek, on pa mi je odgovoril: Nič!«

Na te besede so se vsi učenci glasno smejali in tudi učitelj sam se je moral smejati.

Skrivalnica

Deklica je imela ovčko, ki ji je ušla. — Kje je?

Našim malčkom

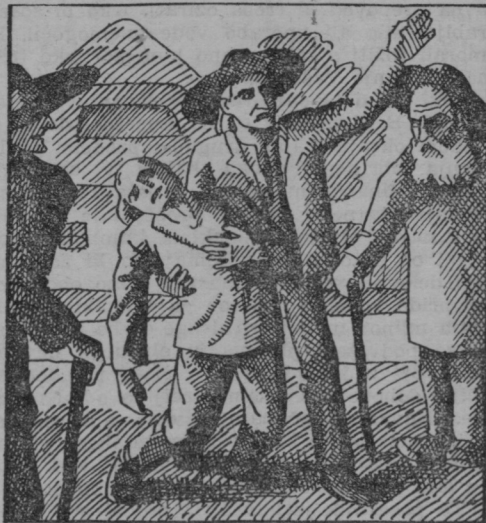
Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Ko so kmetje videli, da bodo premagani, so poslali po pomoč. Brzi sel se je zavihtel v sedlo in zdrvel v domačo vas. Konj je drvel kot vihar, griva mu je vihrala v vetru, iz gobca so mu padale pene, kopita

10 se skoraj niso dotikala tal... In vendar je jezdec venomer šepetal: »Hiti, belec, hiti...!«

Pridrvela sta v vas. Od vseh strani so prihiteli ljudje, vsa okna so bila polna obrazov, vse duri žive. »Kako je?« so spraševali starčki. »Čuli smo hrup in vik, pa

(Nadaljevanje z 9. strani)

podne ob štirih. Naj počiva v miru — žaljočim naše sozjalje!

Dopisi

Iz slovenjbištriške okolice. Dne 27. marca bodo tudi v naši združeni občini volitve. Je že sestavljena vrsta poštenih in sposobnih mož, ki bodo ta dan vzeli vodstvo občine v svoje roke. Svoj lonček skuša predstaviti tudi bivša JNS, ki ji komandira dr. Pučnik, svak Kramerja, tega kapitana brez ladje. Svoje prave namere pa skuša sramežljivo skriti pod plašč »gospodarske liste«. Da, da, gospodarili bi radi z občino kot neka žival z mehcom. Saj vemo, kaj tuhtate v zakotnih sestankih, kjer zbirate dične pristaše in agente, ki seveda potem »brezplačno« iz gole nesebičnosti brusijo okrog svoj jezik. Toda nas ne bo nihče premamilo, ne z vinom, ne z denarjem, pa tudi ne s sladkobno prijaznostjo! Dne 27. marca se jih bo oglasilo več stotin: Pučnik nam županil ne bo!

Laporje. Dne 19. marca, na Jožefovo, bo pri nas volilni shod v prostorih g. Franca Pevca po rani sv. maši ob pol osmih. Govornik iz Maribora.

Poljčane. Shodi JRZ v nedeljo, 20. marca: po prvi sv. maši v Poljčanah (prosvetna dvorana), po deseti sv. maši v Studencah in ob 15 v Peklu. Govornik bo iz Maribora. Ne govoriti za hrbtom in poslušati čvekačev; sem pridite, povejte svoje pomisleke in poslušajte pametne može! Vsi ste vabljeni!

Poljčane. Na Jožefovo bo po prvi sv. maši v prosvetni dvorani občni zbor Kmetijske zveze. Pridite v obilnem številu! Kmetije, združimo se v Kmetijski zvezi, da bomo mogli uspešneje braniti svoje stanovske koristi! Vsi vljudno vabljeni!

V Ptujju bodo trgovine na praznik sv. Jožefa in na Marijin praznik, 25. marca, dopoldne odprte.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Kdo mi priporoča starejšo urno kuharico, ki dobro kuha in pospravlja za sedem oseb. Dopise: Trgovina Vetrinjska 10, Maribor. 504

Sprejemem takoj več delavskih družin (ofer) s 4-5 delavci, po možnosti z odraslimi otroci; dalje hlapca, veččega pravilne molže, in dostavljajca mleka (Milchführer). Pismo se je obrniti z zahtevki plače na: Upravništvo Brandhafa (Marković), Studenci pri Mariboru. 487

Kuharica, srednjih let, samska, s prvovrstnimi spričevali, ali ženska iz poštene krščanske hiše, katera zna nekaj kuhati, se sprejme takoj v večji trgovski hiši. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja«: »Stalna in dobra služba 485«.

Vajenca, pridnega in poštenega, rabim za boljšo trgovino mešanega blaga na deželi. — Služkinjo, mlado in pošteno, veščo nemškega jezika, k večjim otrokom, rabim za takoj. Naslov v upravi lista. 481

Oferja, dve do tri delavne osebe, za posestvo v bližini Maribora, sprejme Ivan Posch, Maribor, Koroška cesta 20. 478

Sprejemem vinčarja, do tri delovne moči. Naslov v upravi. 476

Učenka za kuhinjo se sprejme. Naslov v upravi. 491

Mlinarski pomočnik se sprejme takoj. Fläinger Lovrenc, Ribnica na Pohorju. 508

Oskrbnik-šafar, z dolgoletnimi spričevali, oženjen, mala družina, išče službo, za plačilo deputat, stanovanje, kurjava. Vzamem tudi posestvo v najem. Ponudbe upravi lista pod: »Pošten 496«.

Sprejemem majerja z dvema delovnimama močema. Jareninski dol 47, Jarenina. 488

POSESTVA:

Malo posestvo na prodaj. Vpraša se v Makolah na pošti. 509

Posestvo s stanovanjsko hišo ter gospodarskim poslopjem se proda. Maribor, Koroška c. 116. 363

Vinograd proda Misleta, Murščak, Slatina-Radenci. 489

Posestvo se da na polovičnih obdelovat. Samo pismene ponudbe na upravo lista. 490

RAZNO:

Dam za svojega fanta in deklico. Maribor, Kosaški 43. 486

Lepo in dobro kislo zelje kupi Lovrec, Maribor, Glavni trg, vrsta olje. Plačam kilogram tri dinarje. 510

Vinogradniki, pozor! Na zalogi imam stalno rezano in cepano vinogradniško kolje kakor tudi vse dimenzije rezanega lesa po konkurenčnih cenah. Oglejte si zalogo! Rožmarin Jože, lesna trgovina, Stojnci, Ptuj. 492

Kupujemo gotove močne obleke vseh velikosti, perilo, čevlje itd. v manufakturi Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10, ker je najcenejše. 505

Prodajam lahek koleselj in polpokrit voz, oba še nova, ter sprejemem vajenca za mlinarsko obrt, pridnega in poštenega. Alojzij Kupec, mlin, Sv. Pavel pri Preboldu. 503

Prodajam po znižani ceni nov plug znamke »Lesce«. Vpraša se: J. Trošt, Maribor, Cvetlična 27/III. 495

Šivalni stroj original »Singer« za šiviljo, nov, 1700 din., pri Ussar Alojz, Maribor, Trubarjeva ulica 9/I. 506

Pisalni stroj, dobro ohranjen, zamenjam za dobro kolo. Turin, Celje. 499

Fižol cipro, adler, koks prodaja po ugodnih cenah Kmetijsko društvo, r. z. z o. z., v Rečici ob Savinji. 498

»Pri starinarju«, Koroška 6, Maribor, kupite najceneje: svilo od 7 din, delen od 6 din, tiskovino, oksford, volno, žamet, moško blago od 25 din, predpasnike, srajce, obleke od 11 din, hlače, suknjiče, nogavice vse velikosti. Veliko tovarniških ostankov. Na sv. Jožefa dan dopoldne odprto. 502

Jablu — Jabolčnik, tvarina, iz katere napravite izvrsten jabolčnik ali hruškovec tudi brez naravnega sadjevca. S poštnino stane 50 litrov 35.50, 75 litrov 49.50, 100 litrov 64, 150 litrov 89.50 din. Stotine pohvalnih pisem. Glavno zastopstvo Franc Remier, Podčetrtek. 501

Lepo nagrado dobi, kdor pripelje pobeglega psa »šeka« belorjavo šekastega križanca berhardinsko-lovske pasme. Vesenjaj, Krčevina pri Mariboru, Lešnikova ulica. 494

Otroške čevlje od 18 din, ročno delo, nogavice od 2.50 din naprej in vse pletenine, lastni izdelek, Vam nudi »Luna«, samo Glavni trg 24. 475

Prodajam kovaški hrastov štor. Hedl Marija, Metava 64, Sv. Peter pri Mariboru. 479

Pridite pogledat in videli boste, da dobite jako lepa in močna sadna drevesa že od 3.50 din v Kupičič-evi drevesnici in trsnici na Ptujski gori. 482

Garantiran semenski oves in ječmen ter krompir ugodno kupite pri Kmetijski družbi v Celju, Aškerčeva ulica. 483

MOSTIN moštna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogenija Kanc, Maribor. 493

Prostovoljna gasilska četa Pacinje pri Ptujju bo imela dne 1. maja 1938 blagoslovitev motorne brizgalne in veselico z velikim srečolovom. Vsa sosedna društva se naprošajo, da to upoštevaajo. 500

Vabilo na občni zbor Gospodarske zadruge v Mozirju, kateri se bo vršil na praznik, 25. marca 1938, ob pol devetih dopoldne v zadrugi prostori. Dnevni red: 1. Poročilo a) načelstva, b) nadzorstva. 2. Potrjevanje računskega zaključka za leto 1937. 3. Volitev a) načelstva, b) nadzorstva. 4. Slučajnosti. Ako bi ne bilo ob določeni uri zadostno število navzočih članov, se vrši čez pol ure drugi občni zbor, ki bo sklepal veljavno brez ozira na število navzočih članov. 497

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Jarenini, r. z. z n. z., se bo vršil v petek, dne 25. marca 1938, ob pol osmih zjutraj v posojilnični dvorani s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbor. 2. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1937. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev računskih pregledovalcev. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 480

Prekliče. Podpisani Pušnik Franc, oskrbnik v Ciringi, prekličem in obžalujem žalitve, ki sem jih izrekel napram Leber Alojzu, posestniku v Podigracu, dne 28. februarja 1938 v Bračkovi gostilni ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona. Pušnik Franc, l. r. 507

Za Veliko noč in birmo

kupiš najceneje

vsakovrstno blago za moške, ženske in otroške obleke, raznovrstno perilo, krasne svilene robce (najnovejšo vzorce!), klobuke, gotove moške in otroške obleke itd. pri tvrdki

Karl Jančič

Maribor, Aleksandrova cesta 11

Priznana velika izbira!

Solidna in točna postrežba! 466

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

POSESTVA:

Prodam posestvo, sadonosnik, njiva, gozd, vinograd. Jančič Ana, Gačnik 19, p. Pesnica. 455

Dvostanovanjska hiša, gospodarsko poslopje, velik vrt (stavbna parcela) naprodaj. — Cena 130.000 din. Studenci, Obmejna 16, pri športnem igrišču »Rapid«. 465

Posestvo 7 oralov s hišo in gospodarskim poslopjem tik banovinske ceste prodam. Ivan Meleš, Podlehnik pri Ptuj. 474

RAZNO:

Sobo s kuhinjo odda »Grič«, Rožpoh. 450

Fizol: cipro, adler, koks, prebran, vsako količino nudi ugodno Kmetijsko društvo, Rečica ob Savinji. 473

Novodošli klobuki iz angleškega materiala, doma izdelani! Dobite jih po brezkonkurenčnih cenah samo pri Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. Popravila od 10 do 20 dinarjev. 4-7

8000 kg zdravega semenskega krompirja ima naprodaj Konrad Muršec, Sv. Bolfenk v Slovenskih goricah. 468

Pozor! Pridne, močne in zdrave čebele, žnidarič panje proda Krajnc Jakob, Zg. Breg št. 52, pošta Ptuj. 464

Stare glinaste pečl, sodi, omare, stelaže, klopi, ročni žitni mlin, tehtnica in drugo naprodaj: Maribor, Trdinova ulica 18. 469

Linolej — kartolej, voščeno platno, umetno usnje, avto-platno dobite poceni pri »Obnova« F. Novak, Maribor, Jurčičeva ulica 6. 330

Sadno drevje, vzgojeno v ilovnati zemlji, zelo lepo, nudi: Sadjarstvo bratov Dolinšek, nasadi št. Iij pri Velenju. 293

Prvovrstno trsje sledečih sort: beli burgundec, laški rizling, silvanec in zlahtnino prodaja trsničar Kraner Ivan, Zamarkova, Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Cena enega trsa 1 din 25 par. 451

Tri kilograme težke konjske kočice nudi Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka 5. 454

Rabljen opalograf aparat kupi organist: Sv. Jakob v Slovenskih goricah. 457

Prodam 8000 kg sena: Gočova 17, Sv. Lenart v Slov. goricah. 458

Za traverze 5 m krat 18 zamenjam vino ali prodam. Brglez Jernej, Laporje. 460

Dobili smo veliko izbiro najboljših koles že od 550 din naprej. šivalni stroji Gritzner, pogrezljivji, 1800 din. šket, Vrnsko, podružnica Polzela. 459

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 368

Cepljene trte po znižani ceni nudi: Alojz Bec, Juršinci, Ptuj. 470

Vodne turbine ugodno naprodaj. Tehnična pisarna ing. Borštnar, Ljubljana, Pražakova 8. 472

Prvovrstne cepljene trse prodaja Likovec, Sveti Peter pri Mariboru. 471

Vinsko trsje, korenjake, sadno drevje, sadne divjake, ameriške ključe in trsne cepiče vam nudimo v rodovitnih sortah in dobri kakovosti. Damo tudi na obroke, pri večjih naročilih popust, zato naročite le pri zanesljivi in priznani trsnici in drevesnici Čeh, Sv. Bolfank v Slovenskih goricah. 379

Sadna drevesa, pritlična, srednja in visokodebelna. Cepljeno vinsko trsje, korenjake, nizke vrtnice in ribis dobavlja v prvovrstni kakovosti, po nizki ceni Drevesnica I. Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje. 1716

Sadno drevje in vinsko trsje od najboljših sort sadnega in trsnega izbora nudi: Sadjarstvo bratov Dolinšek, nasadi: Selnica ob Dravi. Zahtevajte ponudbe! 159

Jelenova sadna drevesca so vzgojena v mrzlem podnebju. Naročite cenik! A. Jelen, št. Iij pri Velenju. 116

Cepljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 179

Trgovci iz okolice Maribora pozor! Naznanjam vam, da angleške Dunlop pnevmatike za kolesa, motorje in avto ter originalna Styria kolesa od Puch, Austro-Daymle, Steyer-werke zastopa samo moja tvrdka. Iščem zastopnike za Styria Dürkopp Viktoria ter za razne druge znamke koles. Justin Gustinčič, Maribor, nasproti Narodnega doma. 352

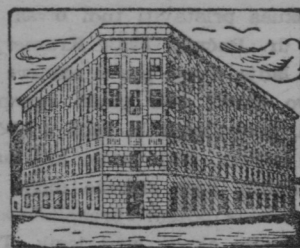
Spomlad! Leto! — Ostanke iz mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih, in trije žepni robci. Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnege blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvila za bluže in obleke v izbrani lepi sestavi. Paket serija H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol s tremi žepnimi robci. Vsak paket poštnine prosto samo 136 din. Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum, oziroma plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in Z/3—250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi 275.— din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Trgovcem popust! Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. 432

Skoraj zastoj

dobite močne ženske hlače iz maco, in sicer po 12 din, ter drugi ostanke v oddelku za ostanke veletrgovine

Anton Macun, Maribor, Gosposka 8—10. Ugoden nakup za birmance. 425

Kolje za sadno drevje in vinograd prodaja Gnlišek, Maribor, Razlagova 25. 372

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR

VLOM

STEKLO

KASKO

JAMSTVO

NEZGODE

ZVONOVE

ŽIVLJENJE

KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje seba, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.

Veliko zdravega sadja

bodete imeli po cenemem in uspešnem škropljenju s pomočjo

SHELL BILJOBRAVA ZIMSKEGA

Ilustrirana navodila:

JUGOSLAVENSKO SHELL D. D.

414 ZAGREB, Gajeva 5 LJUBLJANA, Miklošičeva 2

Klobuke
najnovejše fasone,
moške à din 42,-, 45-
i.t.d. otroške od din
24,- naprej.

Obleke
moške in otroške, pe-
rilo, kravate, nogavice
i.t.d. kupite najugod-
419 neje pri
JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2

Prvovrstno trsje sort:
laški rizling, beli bur-
gundec, silvanec, fran-
kinja. Cepljeno na
Riparia Portalis in
Gothe 9. Korenjake
Riparija Portalis in
Gothe 9 nudi trsnica
in drevesnica Vinko
Hrostnik, št. 11j pri
Velenju. Za rastne sa-
dike se garantira sto-
odstotno kakor tudi
za pristnost sorte in
podloge. 448

Vsakovrstno zlato in sre-
bro kupujem po naj-
višji ceni. K. Acker-
mann, Ptuj. 328

Inserirajte!

NAVEČIA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVINI

ZENSKI nizki, črn boks 70
MOŠKI nizki, črn boks 70

ZENSKI visoki, črn boks 93
MOŠKI visoki, črn boks 93

MOŠKI gorski, dobro podkovani 137
SANDALE močne rjav boks 50

Čevlji
dobro ročno delo

Stenmeck CELJE 24

CENIK ZASTONJ

Semena

ja polje: deteljica štajerska, lucerna, krmilna pesa (Mamuth), rdeča, Eckendorfer, zboljšana rumena, krmilno korenje; semena trav za različne travnike in parke, svinjska cikorija itd. Posebna semena zelenjadi, povrtnine, cvetlic, največje kaljivosti, dobite sveže došlo pri I. Sirk nasledniku **JOSIP SKAZA, MARIBOR, GLAVNI TRG 14 (rotovž).** 453

Gospodinjam

v okolici Maribora se priporoča, da kupujejo razno blago za obleke, perilo itd. le v znani manufakturni trgovini

MIRKO FELDIN

MARIBOR

Aleksandrova cesta 13
na vogalu blizu kolodvora. 452

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,

3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod

Maribor, Aleksandrova cesta 40

Prodaja srečk drž. razredne loterije

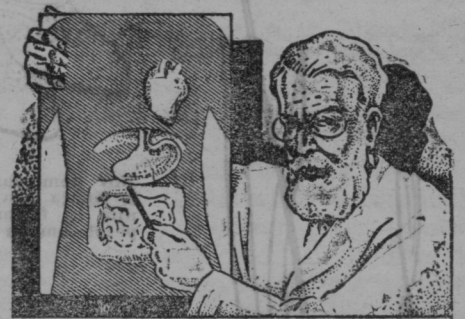
Vsaka Jožica

dobi po svojem okusu obleko pri I. Trpinu,
Maribor, Vetrinjska ulica 15. 456

TOVARNIŠKI OSTANKI

dolgi komadi, brez napak, pripravni za obleke, predpasnike in perilo, so zopet v zalogi. Da omogočimo ugoden nakup tudi oddaljenim kupcem, razpošiljamo iste po pošti v sledečih zavitkih: Zavitek št. 1: 16 m močnega kretona za otroške obleke, lepega in močnega druka za predpasnike, trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za ženske obleke. — Zavitek št. 2.: 4 m posebno močnega pravobarvnega pralnega blaga za žensko obleko in 9—10 m močnega kretona, trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za ženske obleke. — Zavitek št. 3.: 4 m finega volnena blaga za žensko obleko v najnovejšem vzorcu in lepi modni barvi ter 2 m pralne svile za bluzo in en par svilenih ali dva para navadnih ženskih nogavic. — Zavitek št. 4.: ena moška srajca, ene moške spodnje hlače, ena lepa kravata, dva para trpežnih moških nogavic, dva para ženskih svilenih nogavic, dva para ženskih navadnih nogavic, šest zelo trpežnih žepnik robcev in en naglavni robec. — Zavitek št. 5.: 3.10 m športnega štofa za moško obleko ali ženski kostim in eno lepo kravato ali en par svilenih nogavic. — Vsak navedeni zavitek lahko dobite za izredno nizko ceno 130 din, po poštne povzetju, poštne prosto. Pri naročilu več zavitkov naenkrat Vam nudimo še 5% popusta. — **VIKTOR MAVRIČ**, manufaktura, Maribor, Kralja Petra trg 4. 477

Za pomladansko
zdravljenje pijte

PLANINKA

ZDRAVILNI ČAJ

Reg. 2007/32.

OKRAS ZA RAKVE

tapete, zglavnike, prte itd. nudi zelo ugodno galanterijska trgovina

DRAGO ROSINA

M A R I B O R

Vetrinjska ulica št. 26

369

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoše-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Dočakajte spomlad v novih čevljih!

15.-

Za lepe dneve najprikladnejši in najcenejši otroški čevlji s podplatom iz gume. Vel. 27-34 DIN 19.-, 35-42 DIN 25.-, v beli in rjavi barvi.

19.-

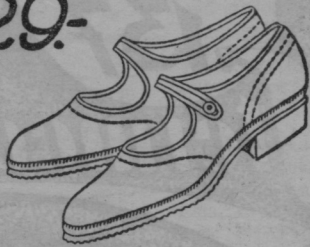
Otroški čevlji iz gume, na zaponko, praktične za šolske otroke, ki imajo daleč do šole. Vel. 27-30 DIN 25.-, 31-34 DIN 29.-, ženske DIN 35.-.

45.-

Zivahnim otrokom za šolo in igranje so najprikladnejši ti polčevlji iz močne kože in nerastrgljivim podplatom iz gume. Vel. 31-34 DIN 49.-, 35-38 DIN 59.-.

29.-

Udobni platneni polčevlji na zaponko s podplatom iz gume in nizko peto. Izdelani v drap in sivi barvi.

12.-

MIRA
Tanke, toda trajne nogavice, ki olepšujejo linijo noge. Na prstih in peti specijalno ojačene.

69.-

Zelo udobni in elegantni damski čevlji, izdelani iz črne ali plavega ditina, s kožnim podplatom. Izdelujemo jih s polpeto ali nizko peto, z različni okrasi, a stanejo samo DIN 69.-.

79.-

Nov pomladanski model izdelan iz finega rjavega boksa, z okusnim in finim okrasom, kožnim potplatom in lakasto polpeto.

6.-

GORDAN
Izvrstne moške nogavice, v različnih deseni iz čvrstega bombaža in umetne svile.

89.-

Nov pomladanski model. Lahki ženski polčevlji, izdelani iz fine telečje kože, črne in rjave barve, s kožnatim podplatom in polvisoko podpeto.

79.-

Udobni in lahki moški sandali s kožnatim podplatom in gumeno podpeto. Otroški od DIN 45.- do 59.-, ženski od DIN 69.-.

89.-

Za strapac in del, so nenadomestljivi ti moški polčevlji, izdelani iz močnega boksa, v črni in rjavni barvi z elastičnim, nerastrgljivim podplatom.

Rata